

Huan Xatzey Tachihuīn a'ntūn Tzo'kli San Marcos

Juan huan Mā'kpaxīni'

Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28

1 Huā'mā' huan xatzey tachihuīn
a'ntū māsu'yucan ixpālacata
Jesucristo a'nti ixcaman Dios.

²Kalhatin profeta tzo'knulh a'nchi
Dios huanilh ixO'kxa'. Chuntza'
hualh:

Cakaxpa'tti.

Quit na'icmaca'n quilacscujni'
milacapūn a'nti
napū'lani'yāni' hui'x para
nacāxtlahualī mintej.

³Lā' nā huan profeta Isaías
tzo'knulh chuntza':

A'ntza' a'nlhā cā'lhpi'mpi'li'
ti'ya't, nakaxmatcan catihuā
a'nti palha' chihuīna'n lā'
nahuan: “Cacāxtlahua'tit
huan tej como mimā' huan
Māpa'ksīni'. Camālakstu'nctit
huan tej”.

Chuntza' tzo'knulh Isaías.

⁴Huā' tamā'na tlōkentaxtūca
a'xni'ca' Juan a'nti ixmā'kpaxīni'n
ixtasu'yu nac cā'lhpi'mpi'li' ti'ya't.
Lā' ixa'cta'sana'n lā' ixcāhuani huan
tachi'xcuhui't:

—Calilakaputzatit
ixpālacata mintalaclē'i'ca'n

lā' cacā'a'kxtekui'li'tit para
nacātamāspūtūnu'ni'yāni'. Lā'
ca'a'kpaxtit.

⁵Lā' huan tachi'xcuhui't xalanī'n
chuxalhā nac estado de Judea
lā' xalanī'n nac huan cāl'acchicni'
Jerusalén, ixlīhuākca'n tamilh
takaxmata a'ntū hualh Juan. Lā'
a'xni'ca' takalhtasu'yuni'lh Dios
ixtalaclē'i'ca'n, Juan cāmā'kpaxilh
kalhatunu' huan nac pūxka Jordán.

⁶Lā' Juan i'lhakā'nī't lu'xu' a'ntū
ixlīcāxtlahuacanī't ixchi'xit camello
lā' ixlīchī'can de ko'xka' ixuani't.
Lā' ixua' hui'qui'li't lā' ta'xcāt xala'
nac cā'qui'huī'n. ⁷Lā' ixa'cta'sana'n
lā' ixcāhuani tachi'xcuhui't:

—A'calistān namin ā'kalhatin
a'nti ā'lihua'ca' tasqui'nī que
quit. Quit tūla icmālacastuca xla'.
Ixtasācua' a'nti naxcuta ixuarachi
lihua'ca' tasqui'nī que quit. ⁸Quit
iccālīmā'kpaxīni'ta'ni' xcān pero
xla' nacāmacamini'yāni' Espīritu
Santo.

Jesús a'kpaxli

Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22

⁹Lā' huan tamā'na chi'chini' Jesús
taxtulh huan nac xcānsipej Nazaret
de estado de Galilea lā' lakmilh

Juan a'nlhā ixmā'kpaxini'mā'. Lā' Juan mā'kpaxilh Jesús nac pūxka Jordán. ¹⁰Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de nac xcān, chu limaktin laktzi'lh a'nchī talaqu'i'lh huan a'kapūn lā' mincha' huan Espíritu Santo lā' ixtasu'yu hua'chi tantzasnān a'xni'ca' ixuyjmā'chi. Lā' chilh na ixa'kxāk Jesús. ¹¹Lā' kaxmatca lakatin tachihuīn nac a'kapūn lā' hualh:

—Hui'x qui'O'kxa' lā' lej icpāxqui'yāni'. Hui'x lej quimaxqui'ya' tapāxuhuān —hualh.

Satanás lej ixputza a'nchī Jesús tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios

Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13

¹²Lā' chu tuncan huan Espíritu Santo macā'lh Jesús nac cāl'hp'i'mpi'li' ti'ya't. ¹³Lā' ixui' a'ntza' nac cāl'hp'i'mpi'li' ti'ya't tu'pu'xam chi'chini'. Lā' a'ntza' huan ko'ti'ti' a'nti huanican Satanás, xla' ixputza a'nchī Jesús tū' ixa'kahuāna'ni'lh Dios. Lā' nā a'ntza' ixa'nan animal a'ntū ixtahua'nan. Lā' ixāngeles Dios ixtamaktaka'lha.

Jesús tzuculh a'cta'sana'n nac estado de Galilea

Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15

¹⁴Lā' a'xni'ca' ixchī'cani't Juan, Jesús a'lh nac Galilea lā' ixli'a'cta'sana'n huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnini'lh. ¹⁵Lā' ixuan:

—Chilhtza' huan chi'chini' a'ntū lhcāni'cani't lā' tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nalaktzi'ncan que stu'ncua' Dios māpa'ksini'n. Calilakaputzatit ixpālacata huan mintalaclē'i'ca'n a'ntū tlahuanī'ta'ntit lā'

caxtāpali'tit mintapāstacna'ca'n. Lā' cakalhlaka'i'tit huan xatzey tachihuīn a'ntū Dios māca'tzīnini'nī't.

Jesús cāhuanilh kalhatā'ti' squi'ti'ni'nī'n cata'o'kska'lhilh

Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11

¹⁶Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan na ixquilhtūn xaka'tla' xcān a'ntū huanican Mar de Galilea, xla' cālaktzi'lh Simón lā' ixtā'tin Andrés. Ixtamojōmā'na ixpūxuākna'ca'n nac xcān como xlaca'n squi'ti'ni'nī'n ixtahuanī't. ¹⁷Lā' Jesús cāhuanilh:

—Caquilātā'a'uj lā' na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī nacālīmākahlhaka'i'ni'yā'tit tachi'xcuhui't ixtachihuīn Dios.

¹⁸Lā' chu tuncan tamakxtekli ixpūxuākna'ca'n lā' tastālani'lh Jesús.

¹⁹Lā' a'xni'ca' Jesús a'lh lacachuna'j, cālaktzi'lh Jacobo lā' Juan ixo'kxa'n Zebedeo. Xlaca'n ixtahui'lāna' nac barco lā' ixtalacachī'mā'na ixpūxuākna'ca'n. ²⁰Lā' tuncan Jesús cāmāta'silh lā' xlaca'n ta'a'kxtekyāhualh ixtāta'ca'n Zebedeo con ixtasācua'ni'n nac barco lā' ta'a'lh lā' tastālani'lh Jesús.

Kalhatin chi'xcu' ixka'lhī tlajana'

Lc. 4.31-37

²¹Lā' ta'a'lh huan nac cāl'lacchicni' Capernaum. Lā' tuncan huan chi'chini' de pūjaxni', lā' Jesús tanūlh na ixlitokpāncan israelitas lā' cāmāscatīlh huan tachi'xcuhui't. ²²Lā' ixtalilē'cnī a'nchī ixcāmāsu'ni'mā' porque ixcāmāsu'ni'mā' hua'chi

kalhatin a'ntī ka'lhī līmāpa'ksīn
lā' tū' hua'chi tamāsu'yu huan
xamākaltō'kē'ni'ni'n huan ley.

²³Lā' tuncan tanūlh huan nac
lītōkpān kalhatin chi'xcu' a'ntī
ixka'lhī huan tlajana'. Lā' xla'
ta'salh lā' hualh:

²⁴—Jesús xala' nac
Nazaret, ¿a'chī' quīlālaktanū'j
quina'n? ¿Chā ta'nī'ta' para
naquilāmālakspūtūyāu'j? Quit
iclakapasāni'. Hui'x ixlā' Dios lā'
Santo hui'x.

²⁵Lā' Jesús lacaquilhnīlh huan
tlajana' lā' huanilh:

—iCaquilhca'csla'! iCamakxtekti
huā'mā' chi'xcu'!

²⁶Lā' huan chi'xcu' xtacnānīlh
lā' huan tlajana' palha' ta'salh lā'
taxtuni'lh. ²⁷Lā' ixlīhuākca'n lej
talē'cnīlh lā' talākalkhasqui'nīlh:

—Lā' ¿tuchū huā'mā' a'ntū
quīncāmāsu'ni'mā'ni' quina'n?
Sāsti' huā'mā'. Huā'mā' chi'xcu'
chihuīna'n con līmāpa'ksīn. Hasta
huan tlajana'ni'n ta'a'kahuāna'ni'
a'xni'ca' xla' cāmāpa'ksi.

²⁸Lā' tuncan a'kahualh chu xalhā
nac estado de Galilea ixpālacata
a'ntū tlahualh Jesús.

Jesús mātzeyīlh ixpuhuiti' Simón Pedro

Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39

²⁹Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh
de na ixlītōkpānca'n israelitas,
tuncan a'lh lā' tanūlh na ixchicca'n
Simón lā' Andrés. Lā' tatā'a'lh
Jacobo lā' Juan. ³⁰Lā' ixpuhuiti'
Simón ixchi'chīxni'mā' lā' ixmā'.
Lā' tuncan māca'tzīnīca Jesús.
³¹Lā' xla' a'lh lā' macachi'palh lā'
mā'kaquī'lh lā' tuncan tapānūni'lh

ixtachi'chīxni'. Lā' tuncan
huan puscāt cāmāhui'lh huan
ā'makapitzīn.

Jesús cāmātzeyīlh lhūhua' i'tza'ca'ni'n

Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41

³²Lā' kōtanūtza' a'xni'ca'
ixtā'cnūmā'tza' huan chi'chini',
cālīmīni'ca Jesús ixlīhuākca'n a'ntī
ixta'i'tza'ca'n lā' a'ntī ixtaka'lhī
huan tlajana'ni'n. ³³Lā' ixlīhuākca'n
xalanī'n huan cā'lacchicni'
tatakēstokli na ixtanquilhni' huan
chic. ³⁴Lā' cāmātzeyīlh lhūhua'
a'ntī ixta'i'tza'ca'n de chuxatūyā
ta'jatāt ixtaka'lhī chā'tunu'. Lā'
cāmāxtuni'lh lhūhua' tlajana'ni'n.
Lā' tū' cāmāxtekli natachihuīna'n
huan tlajana'ni'n como tū'
ixlacasqui'n que xla'ca'n ixtahualh
tichū xla'.

Jesús a'cta'sana'lh nac estado de Galilea

Lc. 4.42-44

³⁵Lā' ixlīlakali lej tzi'sāt Jesús
tāquī'lh lā' taxtulh lā' a'lh nac
lakatin lugar a'nlhā tinti' ixa'nan. Lā'
a'ntza' kalhtō'ka'lh. ³⁶Lā' Simón a'lh
putza lā' ā'makapitzīn tatā'a'lh. ³⁷Lā'
a'xni'ca' takakli Jesús, tahananilh:
—Ixlihuākca'n huan tachi'xcu'huī't
lej taputzayāni'.

³⁸Lā' xla' cāhuanilh:
—Cāhui huan nac ā'makapitzīn
cā'lacchicni' a'ntūn tahui'lāna'
pajtzu lā' quit na'icmāsu'yu a'ntza'
ixtachihuīn Dios. U'tza' iclīmīni't.

³⁹Lā' chu xalhā nac estado de
Galilea ixmāsu'yu na ixlītōkpānca'n
israelitas. Lā' cāmāxtulh huan
tlajana'ni'n.

**Jesús mātzeyīlh kalhatin a'nti
ixmasni'mā' ixquinit**

Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16

⁴⁰Lakchā'lh Jesús kalhatin chi'xcu' a'nti ixka'lhī ta'jatāt a'ntū māmasi quinquinitca'n lā' a'ntū huanican lepra. Xla' tatzokostani'lh Jesús lā' lej squi'ni'lh:

—Palh hui'x lacasqui'na', tzē naquimātzeyi'ya'.

⁴¹Lā' Jesús lakalhu'malh lā' stu'ncli ixmacan lā' xa'malh lā' huanilh:

—Chuntza' quit iclacasqui'n. Catzeya'nti.

⁴²Lā' a'xni'ca' huanilh huā'mā', tapānūni'lh ixta'jatāt huan i'tza'ca' lā' tzeyalh. ⁴³Lā' a'xni'ca' Jesús macā'lh, stu'tu'lu' huanilh:

⁴⁴—Catamaktaka'lhti lā' tū' tihua'ni'ya' nīn tinti'. Xmān nalakpina' huan ixcuraca'n israelitas lā' namāsu'ni'ya' mimacni' para nalaktzi'n palh tzeyani'ta'tza'. Lā' na'a'ksa'jui'ni'na' chuntza' hua'chi māpa'ksini'lh Moisés para a'nti ixtatzeyani'ttza' de huanmā' ta'jatāt. Chuntza' nacālīmāca'tzini'ya' tachi'xcuhui't que tzeyani'ta'tza'.

⁴⁵Pero xla' tuncan taxtulh lā' tzuculh cāhuanitā'kchoko lilhūhua' lā' cāhuanilh a'ntū ixpātē'keni'nī't. Lā' chuntza' Jesús tūlatza' ixtanū huan nac cāl'acchicni' na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't, como tū' ixlacasqui'n que lej ixtatakēstokli. Lā' chuntza' xmān tachokolh na ixquilhtūn cāl'acchicni'. Lā' tachi'xcuhui't xalanī'n lakachu ixtalaka'n.

**Jesús mātzeyīlh kalhatin a'nti
lhtuculu' ixuani't**

Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26

2 Lā' ixlilātma'j Jesús taspi'tli lā' tanūpā huan nac Capernaum. Lā' tachi'xcuhui't takaxmatli que ixui' nac chic. ²Lā' tuncan lilhūhua' talaktakēstokli hasta tū'tza' ixtatanūkō' ixchakān huan chic. Lā' nā tatzumalh huan tanquilhni'. Lā' ixcāmāsu'ni' ixtachihuin Dios. ³Lā' talakmilh ā'makapitzin lā' na ixlacphu'nanca'n kalhatā'ti' chi'xcuhuin ixtapūlimimā'na laklaj. Lā' huan nac laklaj ixmā' kalhatin i'tza'ca' a'nti lhtuculu' ixuani't. ⁴Lā' como tūlalh talakchā'lh Jesús ixpālacata huan lhūhua' tachi'xcuhui't a'nlhā ixtzuma huan chic, tapūtō'ca'lh huan escalera lā' ta'a'kstīlhuakli huan chic ixlakstu'nc Jesús.

Lā' a'xni'ca' xa'nca tamālaqui'lh, tamāyujūlh huan i'tza'ca' con ixlaklaj. ⁵Lā' a'xni'ca' Jesús laktzi'lh a'nchi ixtakalhla'ca' i' xlimāpa'ksin, xla' huanilh huan i'tza'ca':

—Quincaman, icmāspūtūnu'ni'kō'ni'tza' ixlihuāk mintalaclē'!

⁶Lā' ixtakaxmatui'lāna' ā'makapitzin xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' tapuhualh ixa'cstuca'n: ⁷“¿A'chī' chihuina' chuntza' huā'mā' chi'xcu'? Xla' tā'talacastucmā' Dios a'nchi chihuina'lh. Nīn tinti' tzē naquincāmāspūtūnu'ni'yāni' quintalaclē'i'ca'n, xmān Dios”.

⁸Lā' tuncan Jesús ixa'cstu ca'tzīlh a'nchī xla'ca'n ixtapuhua'mā'na lā' cāhuanilh:

—Lā' á'a'chī' puhua'nā'tit chuntza' na mi'a'clhcunucca'n?

⁹Icuanilh'tza' huan i'tza'ca':

“Icmāspūtūnu'ni'kō'ni'tza' ixlīhuāk mintalaclē'i'”, pero tuntū' tasu'yu a'yuj māsputūnu'ni'ca. Palh xa'icuanilh: “Catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' catlā'hua'”, chuntza' ixtasu'yulh palh natzeyan o tū'.

¹⁰Quit huan Chī'xcu' xala' Tālmā'n. Lā' chuhua'j na'iccāmāsu'ni'yāni' a'nchī icka'lhī līmāpa'ksin nac huā'mā' cā'quilhtamacuj lā' tze na'iccāmāspūtūnu'ni' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcu'huī't.

Lā' tuncan Jesús huanilh huan lhtuculu' chi'xcu':

¹¹—Icuaniyāni', catā'kaqui' lā' casmi'li' mixti'cat lā' capit na minchic.

¹²Lā' tuncan tā'kaqui'lh na ixlacapūnca'n ixlīhuākca'n a'ntī ixtahui'lāna' lā' sacli i'xti'cat lā' taxtulh. Lā' ū'tza' talilē'cnilh ixlīhuākca'n lā' tamācā'tanilh Dios lā' tahualh:

—Tū' maktin laktzī'nī'ta'uj a'ntū laktzī'uj chuhua'j.

Jesús huanilh Leví que na'o'kska'lhī

Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32

¹³Tuncan Jesús a'mpā na ixquilhtūn huan mar. Lā' ixlīhuākca'n tachi'xcu'huī't talaka'lh. Lā' ixcāmāsu'ni'. ¹⁴Lā' a'xni'ca' Jesús ixa'mā', tētaxtulh a'nlhā ixmātā'jini'ncan impuestos lā' laktzī'lh Leví ixo'kxa' Alfeo. Lā' Jesús huanilh:

—Caqui'o'kska'lhī'.

Lā' xla' tāyalh lā' stālani'lh.

¹⁵Lā' milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Jesús ixa'yamā' na ixchic Leví. Lā' tachā'lh lhūhua' mātā'jini'nī'n impuestos lā' ā'makapitzin a'ntī ixcālakmaka'ncan. Lā' xla'ca'n ixcātā'huā'yamā' Jesús lā' i'sca'txtunu'ni'n como lhūhua' ixtastālani'. ¹⁶Lā' a'xni'ca' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley lā' huan fariseosnu' talaktzī'lh que ixcātā'huā'yan mātā'jini'nī'n lā' ā'makapitzin a'ntī ixcālakmaka'ncan, tahuanilh i'sca'txtunu'ni'n Jesús:

—á'A'chī' cātā'huā'yan Jesús mātā'jini'nī'n lā' a'ntin tū' tzeyā chi'xcu'huī'n?

¹⁷Lā' a'xni'ca' Jesús kaxmatli huā'mā' tachihuīn, cāhuanilh:

—Huan a'ntin tū' ta'i'tza'ca'n, xla'ca'n tū' tamaclacasqui'n huan doctor. Xmān huan a'ntin ta'i'tza'ca'n tamaclacasqui'n. Quit tū' icmilh iccāputza a'ntin tapuhuan que xla'ca'n xalacuan. Icmilh iccāputza xla'ca'n a'ntin taka'lhī ixtalaclē'i'ca'n.

Kalhasqui'nica Jesús ixpālacata a'xni'ca' lihui'lican tū' nahuā'yancan

Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39

¹⁸Lā' i'sca'txtunu'ni'n Juan lā' huan fariseosnu' a'katunu' ixtalihui'li tū' natahuā'yan. Lā' makapitzin chi'xcu'huīn talakmilh Jesús lā' tahuanilh:

—I'sca'txtunu'ni'n Juan lā' nā i'sca'txtunu'ni'n huan fariseosnu' a'katunu' talihui'li tū' natahuā'yan. Lā' misca'txtunu'ni'n, á'a'chī' pō'ktu tahuā'yan?

¹⁹Lā' Jesús cāhuanilh:

—Xlaca'n a'nti cākantāyacani't
a'nlhā tapūchahuamā'ca, ichā
natalihui'li tū' natahua' lihua't?
Lihuan cātā'lahui'cus huan
squi'nini', natahuā'yan ixamigos.
²⁰Pero namin lakatin chi'chini'
a'xni'ca' nalē'ncan huan squi'nini'.
Lā' a'xni'ca' namin huanmā'
chi'chini', tū' catitahuā'yalh
ixamigos porque natalakaputza.

Lā' Jesús cāhuanipā:

²¹—Huā'mā' a'ntū quit
icmāsu'yu, ū'tza' xasāsti'. Lā'
palh catihuā natlōkentaxtū lā' nā
tlōkentaxtūcu'tun ixtalanāncan
mixū'yāpāpnaca'n, xla' nala
hua'chi kalhatin a'nti nachu'cu
xasāsti' lu'xu' para nalilactza'pa'
huan xamasni'. Huan xasāsti' lu'xu'
natatimi lā' natanca xamasni'
lā' lhān taxti'tli más ka'tla' nala.
²²Lā' huan xaxcān uva a'ntū tūna'j
xcu'tan, nīn tinti' catimojōlh nac
xakōlūhua' ixko'xka' borrego. Palh
chuntza' ixtlahuaca, ixpankli huan
ko'xka' a'xni'ca' naxcu'tan huan
xaxcān uva. Namojōcan nac xasāsti'
ko'xka'. Lā' a'xni'ca' naxcu'tan, tū'
catipankli huan ko'xka'. Chuntza'
tū' pāxcat catilalh huan ko'xka' lā'
tū' catitaxtuni'lh huan xaxcān uva
—hualh Jesús.

**Huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan ta'i'lh
trigo huan sca'txtunu'nī'n**

Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5

²³Lā' lakatin chi'chini' a'ntū
pūjaxcan, Jesús iccātā'tlā'huantēlha
i'sca'txtunu'nī'n nac lakatin
cā'tacuxtu. Lā' xlaca'n tatzuculh ta'i'
macsti'na'j huan trigo. ²⁴Lā' tuncan
tahuanilh Jesús huan fariseosnu':

—Cala'ktzi'. Misca'txtunu'nī'n
tascujmā'na lā' chuhua'j huan
chi'chini' a'ntū pūjaxcan. Chuntza'
tū' ta'a'kahuāna'ni' huan ixley
Moisés —tahuanilh.

²⁵Lā' Jesús cākalhtilh:

—Ichā tū' lakapūtlekeni'ta'ntit
a'ntūn tlahualh David maktin
huā? Xla' lā' a'nti ixtatā'a'n
ixtatzi'ncsa lā' cāspu'tni'lh lihua't.
²⁶Lā' David tanūlh na ixchic Dios.
Lā' Abiatar xapuxcu' sacerdote
ixuani't. Lā' David hua'lh huan
pāntzi a'ntū ixmālacnūni'cani't
Dios. Lā' tū' limakuan ixua'lh
huā'mā' pāntzi. Xmān huan curasna'
taka'lhī talacasqui' para natahua'.
Lā' nā David cāmaxqui'lh huan
chi'xcuhui'n a'nti ixta'o'kska'lhī.

²⁷Nā Jesús cāhuanilh:

—Dios tlahualh huan chi'chini'
a'ntū pūjaxcan por ixpālacataca'n
tachi'xcuhui't lā' tū' tlahualh
tachi'xcuhui't para chi'chini' a'ntū
pūjaxcan. ²⁸Lā' chuntza' quit huan
Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' nā tzē
na'icmāpa'ksi a'ntū natlahuacan
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.

Kalhatin chi'xcu' ixmacascōhuani't

Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11

3 Lā' Jesús tanūpā na
ixlitokpāncan israelitas.
Lā' ixui' a'ntza' kalhatin chi'xcu'
a'nti ixmacascōhuani't. ²Lā' huan
tachi'xcuhui't ixtamaktaka'lh mā'na
Jesús a ver palh ixmātzeyini'lh
huanmā' chi'chini' a'ntū pūjaxcan
como ixtalē'ksa'nīni'ncu'tun. ³Lā'
Jesús huanilh huan chi'xcu' a'nti
ixmacascōhuani't:

—Cata't lā' catāya' na
quilacihpu'nanca'n.

⁴Lā' cāhuanilh huan tachi'xcuhui't:

—¿Tuchū más minī'ni' tlahuacan huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan? ¿Chā na'ictlahua a'ntū tzey o a'ntūn tū' tzey? ¿Chā limakuan na'icmāpūtuxtū huan chi'xcu' o na'icmaknī?

Pero xla'ca'n ca'cs ixtahui'lāna'. ⁵Lā' Jesús cālaktzi'llh ixlihuākca'n a'nti ixtalitamacxti'li'ni't lā' ixa'kchā'yā. Lā' Jesús ixlilakaputzayā como tū' ixtalakalhu'man huan i'tza'ca' lā' huanilh huan chi'xcu':

—Castu'ncti mimacan.

Lā' a'xni'ca' stu'ncli ixmacan, tzeytza' ixuanī't. ⁶Lā' tuncan huan fariseosnu' tataxtulh lā' tatā'lacchiuina'llh ixchi'xcuhui'n Herodes a'nchī natalimāknī Jesús.

Jesús māsuyulh na ixquilhtūn lago

⁷Pero Jesús a'llh na ixquilhtūn huan lago lā' i'sca'txtunu'ni'n tatā'a'llh. Lā' lhūhua' tachi'xcuhui't xalanī'n nac estado de Galilea tastālani'llh Jesús. Lā' a'xni'ca' takaxmatli huāk a'ntū tlahualh Jesús, talakmilh nā xla'ca'n xalanī'n nac estado de Judea. ⁸Lā' xalanī'n nac Jerusalén lā' xalanī'n nac Idumea talakmilh Jesús. Lā' xla'ca'n xalanī'n tintacut nac pūxka Jordán lā' xalanī'n pajtzu huan cā'lacchicni' Tiro lā' Sidón nā talakmilh. Lhūhuā' tachi'xcuhui't talakmilh Jesús a'xni'ca' takaxmatli a'ntūn tlahualh.

⁹Lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'ni'n que cāxni'j cahui'lilh lakatin barco a'nlhā natojō lā' chuntza' huan lhūhua' tachi'xcuhui't tūlalh catitapi'ta'llh. ¹⁰Lej lhūhua'

ixcāmātzeyinī't lā' huāk a'nti ixta'i'tza'ca'n ixtalaktapajtzū lā' ixtalāpi'ta'mā'na para nataxa'ma Jesús. ¹¹Lā' a'xni'ca' xla'ca'n a'nti ixtaka'llhi huan tlajana' talaktzi'llh Jesús, xla'ca'n tatatzokostani'llh lā' palha' tahualh:

—Hui'x ixO'kxa' Dios.

¹²Pero xla' lej cāmāpa'ksilh lā' cāhuanilh que tū' ixtahualh tichū xla'.

Jesús cālacsacli kalhacāujtu' i'sca'txtunu'ni'n

Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16

¹³Lā' Jesús a'llh nac o'kspū'n lā' cāta'sani'llh a'nti cālacasqui'llh lā' talakmilh xla'. ¹⁴Lā' cālacsacli kalhacāujtu' a'nti natatā'latā'kchoko lā' nacāmāca'n natamāsu'yu ixtachihuīn Dios. ¹⁵Lā' nā xla'ca'n cāmaxqui'ca limāpa'ksin para natamātzeyi chuxatūyā tal'jatāt lā' natamāxtu huan tlajana'. ¹⁶Huan tamā'na kalhacāujtu': Simón a'nti hui'lini'ca ixtacuīni' Pedro, ¹⁷lā' nā Jacobo lā' Juan ixtā'tin a'nti ixo'kxa'n Zebedeo ixtahuani't lā' xla'ca'n cāhui'lini'ca ixtacuīni' Boanerges a'ntū huanicu'tun hua'chi jilini'. ¹⁸Lā' nā Andrés lā' Felipe lā' Bartolomé lā' Mateo lā' Tomás lā' Jacobo ixo'kxa' Alfeo lā' Tadeo lā' Simón. Huā'mā' Simón ixtapa'ksi con huan partido cananistasna'. ¹⁹Lā' Judas Iscariote, xla' a'nti ā'calistān macāmāstā'llh Jesús.

Ixtahuan que Jesús ixliscuja ixlīmāpa'ksin ko'ti'ti'

Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10

Jesús a'llh na ixchic. ²⁰Lā' tatakēstokpā lej

lhūhua' tachi'xcuhui't hasta tūla ixtahuā'yan Jesús lā' i'sca'txtunu'ni'n. ²¹Lā' a'xni'ca' ixtalakapasni'n taca'tzilh huā'mā', xla'ca'n talakmilh para natachi'pa como ixtahuan que xla' hua'chilh chuyani' lilalh.

²²Lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n huan ley a'nti ixtamini'ta'ncha' de nac Jerusalén ixtahuan:

—Huan ko'ti'ti', Beelzebú, a'nti xapuxcu' huan tlajana'ni'n, xla' tanūni'ni't huan Jesús lā' por ixlīmāpa'ksin ko'ti'ti' tzē cāmāxtu huan tlajana'ni'n.

²³Lā' Jesús cāta'sani'lh lā' cāhuanilh huan a'ntū litalacastuca:

—¿Chichū nali māxtucan Satanás palh māni' ū'tza' tanūma'? ²⁴Lā' palh huan pūchihuina'ni'n natatapitzi lā' natalātucsa, tū' catitātayani'lh.

²⁵Lā' palh lakatin familia natatapitzi lā' natalātucsa, tū' catitātayani'lh.

²⁶Lā' palh Satanás natā'kaqui' contra māni' xla', chuntza' tapitzi lā' tūlah catitātayani'lh; ka'lhī nasputa.

²⁷Nin tinti' tūlah catitanūlh para naka'lhāna'n na ixchic kalhatin a'nti lej tli'hui'qui palh tū' pū'la nachi'can huan ixtēcu' chic. A'xni'ca' chī'hui'licani'ttza', a'xni'ca' tzētza' namakka'lhancan.

²⁸Lā' stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni': Tzē nacāmāspūtūnu'ni'can ixlihuāk ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhui't lā' chuxatū tū' tzey a'ntūn tahuan.

²⁹Pero catihuā a'nti nahuan que tū' tzey a'ntūn tlhua huan Espiritu Santo, xla' tūla catimāspūtūnu'ni'ca. Xla' naka'lhī ixtalaclē'i' para pō'ktu.

³⁰Jesús hualh huā'mā' como ixtahuan: “Xla' ka'lhī huan tlajana’”.

Ixtzi't lā' ixtā'timīn Jesús

Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21

³¹Lā' a'calistān tachā'lh ixtzi't lā' ixtā'timīn Jesús. Tatāyalh kēpūn lā' māta'satinīni'nca xla'. ³²Lā' tachi'xcuhui't ixtalītaxti'li'ni't lā' tahuanilh:

—Mintzi't lā' mintā'timīn tayāna' kēpūn lā' tatā'chihuina'ncu'tunāni'.

³³Lā' xla' cākalhtilh:

—¿Chā ca'tziyā'tit tichū iccālaktzi'n hua'chilh quintzi't lā' quintā'timīn?

³⁴Lā' ixcālaktzi'nkō'

ixlihuākca'n a'nti ixtahuī'lāna' lā' ixtalītaxti'li'ni't lā' cāhuanilh:

—Huā' tamā'na, ū'tunu'n quintzi't lā' quintā'timīn. ³⁵Lā' ixlihuākca'n a'nti natatlahua a'ntū lacasqui'n Dios, ū'tunu'n quintzi't lā' quintā'timīn.

A'nchī litalacastuca huan cha'nāna'

Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8

4 Lā' tuncan Jesús tzucupā māsuyū na ixquilhtūn huan mar. Lā' talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuhui't lā' ū'tza' litojōlh nac lakatin barco. Lā' tahuī'lah huan nac barco a'ntū ixui' na ixkalhni' xcān. Lā' ixlihuākca'n huan tachi'xcuhui't tatachokolh na ixquilhtūn huan xcān. ²Lā' lhūhua' catūhuā ixcālīmāscā'ti huan a'ntū litalacastuca. Lā' a'xni'ca' ixcāmāscā'timā', cāhuanilh:

³—Cakaxpa'ttit. Ixui' kalhatin cha'nāna' lā' taxtulh para nacha'n huan ixti'ni'. ⁴Lā' a'xni'ca' i'xua'ya'maka'mā' huan ti'ni', makapitzin tayujli nac tej. Lā' tamilh huan spūnnu' lā' tasacua'lh.

⁵Lā' ā'makapitzin tayujli nac cā'chihuixni' a'nlhā tū' pūlh mā'n huan ti'ya't. Lā' palaj pu'nli huā'mā' ti'ni' como tū' pūlh mā'n huan ti'ya't. ⁶Lā' a'xni'ca' chi'chini'lh, scōhualh xachi'tin como tūlalh tā'cnūlh ixtankāxē'k lā' tilh. ⁷Lā' ā'makapitzin ti'ni' huampala tayujli nac cālhtucū'nnu' lā' huan lhtucu'n tastacli lā' tamā'ktzi'lh lā' nīn tuntū' tō'ca'lh. ⁸Lā' ā'makapitzin ti'ni' tayujli a'nlhā tzey huan ti'ya't lā' pu'nli lā' stacli lā' lana'lh. Lā' makapitzin ti'ni' tamāstā'lh pu'xamacāuj lā' ā'makapitzin tamāstā'lh tu'tumpu'xam lā' ā'makapitzin tamāstā'lh cien.

⁹Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh kaxpa'tnī'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.

**Ixpālacata a'nchī Jesús māsuyulh
a'ntū litalacastuca**

Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10

¹⁰Lā' a'xni'ca' ixta'a'nī'ttza' huan lhūhua' tachi'xcuhui't, xmān tatachokolh Jesús lā' huan kalhacāujtu' lā' ā'makapitzin huampala. Lā' huan kalhacāujtu' takalhasqui'nīlh ixpālacata huan a'ntū litalacastuca. ¹¹Lā' Jesús cāhuanilh:

—Dios cāmāscat'ini'ta'ni' hui'xina'n a'ntūn tatzē'knī't ixpālacata a'nchī nala ixlimāpa'ksin Dios. A'makapitzin iccālīchihiuina'n xmān a'nchī litalacastuca.

¹²Lā' chuntza' natalaktzī'n pero tū' natamāchekxī a'ntū huanicu'tun a'ntūn talaktzī'n. Lā' nā nataxamata pero tū' catitamāchekxīlh a'ntūn takaxmata. Lā' chuntza' tū' catitaxtāpalilh

huan ixtapāstacna'ca'n lā' tū' caticāmāspūtūnu'ni'ca ixtalaclē'i'ca'n.

**Jesús māstu'nclī a'ntū ixuanicu'tun
huan a'ntū litalacastuca**

Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15

¹³Lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh tū' māchekxī'yā'tit huā'mā' a'ntū litalacastuca, tū' caticāmāchekxī'tit ixlihuāk ā'makapitzin. ¹⁴Huan cha'nāna' cha'nli ixtachihuīn Dios. ¹⁵Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tej, ū'tza' hua'chi tachi'xcuhui't a'ntin takaxmatli lā' palaj milh huan ko'ti'ti' lā' cāmāpātza'nkānīlh a'ntū ixtasca'tnī't.

¹⁶Lā' nā chuntza' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cā'chihuixni', ū'tza' hua'chi a'ntin takaxmata ixtachihuīn Dios lā' lej talakati. ¹⁷Pero hua'chi huan ti'ni' a'ntūn tū' ixka'lhī pūlh mā'n ixtankaxē'kca'n, tū' tāyani'lh, nā xlaca'n tū' makān tatāyani'. Tū' xa'nca tamāchekxī huan tachihiuīn, lā' a'xni'ca' tapāti catūhuā o a'xni'ca' cāmacaputzacan por ixpālacata a'ntūn takalhlaka'i'lh, tū'tza' talakati lā' tamakxteku'tun.

¹⁸Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac cālhtucū'n, ū'tza' hua'chi xlaca'n a'ntin takaxmata huan tachihiuīn lā' tamāchekxī. ¹⁹Pero lej tapāstaca a'nchī natalīlaja ixlihua'tca'n lā' a'nchī lacricosnu' natalila. Lā' nā lej talacasqui'n lhūhua' catūhuā. Ixlihuāk huā'mā' cāmāmakchuyī lā' tū' cāmāxteka natapāstaca a'ntūn takaxmatli. Tū'tza' tatasu'yu palh takalhlaka'i'. Lā' chuntza' huan tamā'na hua'chi huan lhtucū'n a'ntūn tamā'ktzi'lh huan ti'ni'.

²⁰Lā' a'nlhā yujli huan ti'ni' nac tzey ti'ya't, ū'tza' hua'chi xla'ca'n a'ntīn takaxmata huan tachiuhūn lā' tamāchekxī lā' xa'nca tatasu'yu palh takalhlaka'i'. Ixlihuākca'n taka'lhī a'ntū natalīmāpāxuhui Dios lā' makapitzīn lej taca'tzi tamāpāxuhui hua'chi huan ti'ni' a'ntū māstā'lh cien ixtō'ca't.

A'nchī litalacastuca huan pūmaksko

Lc. 8.16-18

²¹Lā' Jesús cāhuanilh:
—Nīn tinti' limin huan pūmaksko lā' natampīmānū huan chā'xta o na ixtampīn tama'. Hui'lican nac lakatin mesa o nac lakatin cajón.
²²Huāk a'ntūn tatzē'knī't chuhua'j, huāk namālacsu'yukō'can. Lā' a'ntū lakatzē'kcus, ū'tza' naca'tzikō'can.
²³Palh kaxpa'tni'ta'ntit, cuenta catlahua'tit.
²⁴Lā' chuntza' cāhuanilh Jesús:
—Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit. Palh nalihui'li'yā'tit nasca'tā'tit, Dios nacāmaktāyayāni' lā' ā'chulā' nasca'tā'tit. ²⁵Huan a'nti cuenta tlhua ixtachiuhūn Dios, más namāchekxī. Lā' huan a'ntīn tū' cuenta tlhua, napātza'nkākō' a'ntū kaxmatni't.

A'nchī litalacastuca huan ti'ni' lā' a'nchī listaca

²⁶Lā' Jesús hualh:
—A'nchī Dios cāmāpa'ksikō' tachi'xcuhui't, ū'tza' hua'chi a'xni'ca' kalhatin chi'xcu' nacha'n ti'ni' nac ti'ya't. ²⁷Xla' nalhtata de tzi'sa lā' natā'kaqui' cā'tzi'sāt. Lā' huan ti'ni' napu'n lā' nastaca lā' xla' tū' ca'tzi chi lipu'nli lā' chī listaclī.
²⁸Huan ti'ya't ixa'cstu māpu'nū;

pū'la tasu'yu huan xachi'tin lā' tuncan xaxihui't lā' ā'calistān huan tza'ktza'. ²⁹A'xni'ca' scōhualhtza' lā' cuxi'tza' lanī't, tuncan i'can como chilhtza' huan chi'chini' a'ntū napū'i'can.

A'nchī litalacastuca xati'ni' mostaza

Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19

³⁰Lā' Jesús hualh:
—¿Tuchū nahuanāuj para namāsu'yuyāuj a'nchī natalilhūhua'n a'nti natakahlaka'i' Dios? ¿Chichū nacālīmālacastucāuj a'nchī natalhūhua'n? ³¹Natalhūhua'n hua'chi lakatin ti'ni' a'ntū huanican mostaza. Huā'mā' ti'ni' lihua'ca' xamactzina'j que ixlihuākca'n ā'makapitzīn ti'ni' a'ntū cha'ncan.
³²Lā' a'xni'ca' cha'ncanī'ttza', lā' nastaca, lej ka'tla' nala lā' lhūhua' ixpekenī'n naka'lhī. Lā' chuntza' huan spūnnu' tzē natatlhua ixmāsekca'n a'nlhā skē'knin.

Jesús limāsu'yulh con a'ntū litalacastuca

Mt. 13.34-35

³³Lā' chuntza' ixcālīmāsu'ni' lhūhua' a'ntū litalacastuca lā' lacatzucu cāmāsu'ni'lh chu a'nchī tzē ixtasca'ta. ³⁴Lā' xmān a'ntū litalacastuca ixcālītā'chihuina'n huan tachi'xcuhui't. Pero a'xni'ca' ixa'cstuca'n xla' lā' i'sca'txtunu'ni'n, xa'nca ixcāmāstū'ncni' ixlihuāk.

Jesús cāmāca'cslih huan ū'ni' lā' xasipej xcān

Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25

³⁵Lā' kōtanūtza' ixuanī't huanmā' chi'chini' lā' Jesús cāhuanilh i'sca'txtunu'ni'n:

—Cāhuitit tintacut.

³⁶Lā' como Jesús ixuī'cus nac barco, lā' chuntza' talilē'lh nac barco lā' cāmakxtekli huan lhūhua' tachī'xcu'huī't. Lā' ā'makapitzin barco nā tatā'a'lh tintacut. ³⁷Lā' lihuan ixtatacutmā'na lej palha' tzuculh ū'nun. Lā' huan xasipej xcān tasno'kli huan barco lā' ixlitatzumamā' de xcān. ³⁸Lā' Jesús xtunc ixmā' nac barco lā' i'lh'atamā' lā' ixa'ktzi'mā' nac lakatin ixa'ktzi'. Lā' tamālakahuanilh lā' tahuanilh: —Mākalhtō'kē'ni', tā'cnūmā'na'uj lā' hui'x tū' cuenta tlauhua'ya'.

³⁹Lā' Jesús tā'kaquī'lh lā' lacaquilhnilh huan ū'ni' lā' huanilh huan mar:

—Caca'csla' lā' tzē'k cala't.

Lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' tzē'k tamā'lh huan mar. ⁴⁰Lā' Jesús cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chī' jicua'nā'tit? Tū' lej quīlālīpāhuanā'uj.

⁴¹Lā' lej talē'cnilh lā' talāhuanilh chā'tunu' de xla'ca'n:

—¿Tichūyā chi'xcu' huā'mā'?

Hasta cāmāpa'ksī huan ū'ni' lā' huan xasipej xcān lā' ta'a'kahuāna'ni'.

**Huan chi'xcu' xala' nac Gadara a'nti
ixka'lhī huan tlajana'**

Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39

5 Lā' tachā'lh xla'ca'n tintacut huan mar nac lakatin ti'ya't a'nlhā huanican Gadara. ²Lā' a'xni'ca' Jesús tacutli de huan barco, tuncan pāxtokli kalhatin chi'xcu' a'nti taxtulh na ixpu'nan de huan taponkni'. Ixka'lhī huan tlajana'. ³Lā' xla' ixlahuī' nac lhu'cu' a'nlhā ixcāmā'cnūcanī't

huan nīni'n. Nīn tintī' tzē ixchī' lā' a'yuj ixlichī'can cadenas.

⁴Maklhūhua' ixtūpichī'canī't lā' ixmacatūpichī'canī't con licā'n lā' cadenas pero xla' lactu'cxli huan cadenas lā' lactzina'j tlhualh huan licā'n lā' nīn tintī' tzē ixtlaja. ⁵Lā' tzi'sa lā' tuncuj a'nlhā tayāna' lhu'cu' lā' cā'o'kspū'yān pō'ktu ixa'cta'satā'kchoko lā' ixlīmātākāhuī'can chihuix.

⁶Makatcus ixmimā'cha' Jesús a'xni'ca' huan chi'xcu' laktzi'lh lā' laktu'jnulh lā' a'cnīni'ni'lh. ⁷Lā' tā'chihuīna'lh palha' lā' hualh:

—¿A'chī' ta'na' hui'x a'nlhā icuī', Jesús? Hui'x ixO'kxa' Dios xala' tālhmā'n. ¿Chu quit mimaca'tzi? Lej icsqui'ni'yāni' que tū' naquimāpātīni'ya'.

⁸Chuntza' i'squi'ni'mā'ca Jesús como xla' ixuaninī't huan tlajana':

—Cataxtu de huā' chi'xcu'.

⁹Lā' Jesús kalhasqui'nilh:

—¿Chī mintacuīni'?

Lā' xla' kalhtīl:

—Quihuanican Legión como quina'n lhūhua' tlajana'nī'n.

¹⁰Lā' lej ixtasqui'ni'mā'na Jesús que tū' cacāmacā'lh makat. ¹¹Lā' lhūhua' pa'xni'n ixtahuā'yamā'na pajtzu a'ntza' na ixlacapān kēstin. ¹²Lā' huan tlajana'nī'n tasqui'ni'lh Jesús:

—Caquilāmamacamini'uj huan lhūhua' pa'xni' para que tzē na'ictanūpalayā'uj na ixchakānca'n huan tamā'na pa'xni'.

¹³Lā' tuncan cāmakxtekli natatanū. Lā' huan tlajana'nī'n tataxtukō'lh de huan chi'xcu' lā' tatanūlh ixchakānca'n huan pa'xni'. Lā' xla'ca'n tatu'jnulh nac

cā'pūtatonkopūn lā' tatorjōcha' nac xcān lā' tajicsua'kō'lh. Lā' hua'chi lakatu' mil pa'xni'n ixtahuani't.

¹⁴Lā' huan chi'xcuui'n a'nti ixtamaktaka'lh mā'na huan pa'xni'n lā' tatzā'lah lā' tamāca'tzīnini'lh nac cā'lacchicni' lā' pajtzu huanmā' cā'lacchicni'. ¹⁵Lā' a'xni'ca' ā'makapitzin tachā'lh a'nlhā ixui' Jesús, xlaca'n talaktzi'lh huan chi'xcu' a'ntin tū'tza' ixka'lhī huan tlajana'nī'n. Lā' xla' tzē'k ixui' lā' ixlhakā'nani'ttza'. Lā' xlaca'n tajicua'lh. ¹⁶Lā' huan a'nti ixtalaktzi'nī't tahuani'lh a'ntū ixpātle'keni'nī't huan chi'xcu' a'nti ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' nā a'ntū ixcāpātle'keni'nī't huan pa'xni'n. ¹⁷Lā' tuncan tatzuculh tasqui'nī' Jesús que nataxtu de a'ntza'.

¹⁸Lā' a'xni'ca' Jesús ixtojōmā' huan nac barco, milh huan chi'xcu' a'nti ixka'lhīnī't huan tlajana'nī'n lā' squi'ni'lh camakxtekli que natā'a'n. ¹⁹Pero Jesús tū' makxtekli natā'a'n lā' huanilh:

—Cataspī'tti' na minchic lā' nacāhua'ni'kō'ya' mifamilia lā' mi'amigos huanmā' laka'tla'n catūhuā a'ntū huan Māpa'ksini' tlahuani'nī'ta'ni' lā' a'nchī lakalhu'mani'ta'ni' hui'x.

²⁰Huan chi'xcu' a'lh lā' lakachu nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Decápolis xla' tzuculh lichihuina'n a'ntū Jesús tlahuani'lh. Lā' ixlīhuākca'n huan tachi'xcuui't talē'cnilh.

Ixtzu'majāt Jairo lā' huan puscāt a'nti xa'malh ixlu'xu' Jesús

Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56

²¹Lā' a'xni'ca' Jesús pūtacutchokopā tintacut nac

barco, talaktakēstokli lhūhua' tachi'xcuui't a'nlhā xla' ixui' pajtzu nac mar. ²²Lā' milh kalhatin xapuxcu' de ixlitokpānca'n israelitas lā' ixtacuini' Jairo. Lā' a'xni'ca' laktzi'lh Jesús, tatzokostani'lh. ²³Lā' lej squi'ni'lh lā' huanilh:

—Quintzu'majāt nīmā'tza'. Cata't lā' namacaxa'ma'ya' para que natzeyan lā' nalatahui'lapala.

²⁴Lā' Jesús tā'a'lh. Lā' ixtastālani' lhūhua' tachi'xcuui't lā' ixtalāpi'ta'tēlha. ²⁵Lā' na ixlacelhni'ca'n ixui' kalhatin puscāt a'nti ixi'tza'can. Ixka'lhītza' lakacāujtu' cā'ta tūla ixcāsni' ixka'lhni'. ²⁶Lā' lhūhua' doctornu' ixtamāpātini'nī't lā' ixmakasputkō'nī'ttza' ixtumīn lā' nīn tuntū' macuani'lh pero ā'chulā' ixlamā'. ²⁷Ixkaxmatnī't a'nchī ixtlahua Jesús lā' laktapajtzūlh na ixkēn na ixlacelhni'ca'n lhūhua' tachi'xcuui't lā' xa'malh ixlu'xu'. ²⁸Chuntza' tlhualh como puhualh:

“Xmān ca'icxa'malh ixlu'xu' lā' na'ictzeyan”. ²⁹Lā' chuntza' chu tuncan tzeyalh. Lā' u'cxca'tzīlh na ixmacni' que ixtzeyani'ttza' de ixta'jatat. ³⁰Lā' tuncan Jesús u'cxca'tzi'lh a'nchī ixlimātzeyini'nī't ixlimāpa'ksin. Cālaktalakspi'tli huan tachi'xcuui't lā' cāhuanilh: —¿Tichū xa'malh quīlu'xu'?

³¹Lā' tahuani'lh i'sca'txtunu'nī'n: —Laktzi'na' a'nchī lhūhua' tachi'xcuui't tapi'ta'yāni'. Lā' ¿a'chī' hua'na'? “¿Tichū quixa'malh?”

³²Lā' xla' lakachu ixlacaputza para nalaktzi'n a'nti i'xa'mani't.

³³Lā' huan puscāt ixca'tzi' a'ntū

ixpätle'keni'ni't māni' ū'tza' lā'
a'nchī ixtzeyani'ttza' lā' xla'
ixjicua'n. Lā' ixpipitēlha laka'lh lā'
tatzokostani'lh Jesús lā' huanikō'lh.
³⁴Lā' xla' huanilh:

—Quintzu'ma'jāt, tzeyani'ta' como
kalhlaka'i'nī'ta'. Capit lā' Dios
calē'n. Tzeyani'ta' de mintal'jatat.

³⁵Ixchihiuina'mā'cus Jesús
a'xni'ca' tamilh makapitzin de na
ixchic Jairo. Lā' tahuanih Jairo:

—Mintzu'ma'jāt nilhtza'. ¿A'chī'
māmakchu'yī'ya'cus huan
mākalhtō'kē'ni'?

³⁶Pero Jesús tū' cuenta
cātlahuani'lh a'ntū ixtahuan. Lā'
huanilh huan xapuxcu' de huan
lītōkpān:

—Tū' caji'cua', xmān cakalhlaka'i'.

³⁷Lā' Jesús tū' makxteklī nīn
tintī' nastālani', xmān Pedro lā'
Jacobo lā' Juan ixtā'tin Jacobo.

³⁸Ta'a'lh na ixchic huan xapuxcu'
ixlītōkpānca'n israelitas. Lā'
a'xni'ca' tachā'lh, Jesús laktzī'lh
lhūhua' tachi'xcuhui't. Lā'
ixtacalhuamā'na lā' ixtata'samā'na.

³⁹Lā' Jesús a'xni'ca' tanūlh,
cāhuanilh:

—¿A'chī' ta'sayā'tit lā'
calhua'nā'tit? Huan tzu'ma'jāt tū'
nīnī't, xmān lhtatamā'.

⁴⁰Lā' xmān talilītzi'nli. Lā'
a'xni'ca' Jesús cāmāxtukō'lh
ixlihuākca'n, cālē'lh ixtāta' huan
tzu'ma'jāt lā' ixtzī't lā' a'ntī
ixtatā'mini't. Lā' tatanūlh a'nlhā
ixmā' huan tzu'ma'jāt. ⁴¹Lā'
macachi'palh huan tzu'ma'jāt lā'
huanilh:

—Talita cumi —huā'mā' tachihiuīn
huanicu'tun: Tzu'ma'jāt, icuaniyāni'
catā'kaqui'.

⁴²Lā' chu tuncan tā'kaqui'lh
huan tzu'ma'jāt lā' xla' ixlātāl'huan
como ixka'lhī lakacāujtu' cā'ta.
Lā' huan tachi'xcuhui't talē'cnīlh
lā' lej tajicua'lh. ⁴³Lā' Jesús lej
stu'tu'lu' cāhuanilh que nīn tintī'
ixtamāca'tzīnīlh lā' cāhuanilh:
—Camā'huī'tit huan tzu'ma'jāt.

Jesús a'lh nac Nazaret

Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30

6 Lā' Jesús taxtulh de a'ntza'
lā' a'lh na ixā'lacchicni'
a'nlhā i'stacni't lā' tastālani'lh
i'sca'txtunu'nī'n. ²Lā' a'xni'ca' chilh
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan,
tanūlh na ixlītōkpānca'n israelitas
lā' tzuculh māsū'yu. Lā' lhūhua'
tachi'xcuhui't a'ntin takaxmatli lā'
talē'cnīlh lā' tahualh:

—¿Lhachū sca'tli huā'mā' chi'xcu'
huan tamā'na catūhuā? Lā'
¿tuchūyā tapāstacna' maxqui'cani't?
Lā' ¿chichū tzē lītlahua huan
tamā'na? ³U'tza' huā'mā' huan
sitni' lā' María ixtzī't. Lā' nā xla'
ixpuxcu'ca'n Jacobo lā' José lā'
Judas lā' Simón. Lā' tahuī'lāna'
huā'tzā' xanastancunu' puscan.

Lā' ta'a'kchā'lh por ixpālacata
lā' talakmaka'lh Jesús. ⁴Pero xla'
cāhuanilh:

—Kalhatin a'cta'sana'
na'a'cnīni'ni'can chuxalhā na'a'n.
Xmān xalanī'n na ixā'lacchicni' lā'
ixfamiliares tū' ta'a'cnīni'ni'cu'tun.

⁵Lā' a'ntza' na ixā'lacchicni' Jesús
tūlalh tlhualh lē'cnīn. Xmān
cāxa'malh makapitzin i'tza'ca'nī'n
lā' cāmātzeyīlh. ⁶Lā' Jesús lej
lē'cnīlh como tū' ixtakalhlaka'i'
ixlīmāpa'ksin. Lā' ixmāsū'yutēlha
nac lakatunu' lacti'na'j cāl'acchicni'.

**Jesús cāmacā'lh i'sca'txtunu'ni'n
para nata'a'cta'sana'n**

Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6

⁷Lā' Jesús cāmāta'silh huan kalhacāujtu' i'sca'txtunu'ni'n lā' tzuculh cāmacā'n kalhatu'yūn lā' cāmaxqui'lh limāpa'ksin para natamāxtu huan tlajana'ni'n. ⁸Lā' cāhuanilh:

—Tū' tilī'pinā'tit nīn tuntū' huan nac tej, nīn morralh, nīn pāntzi, nīn tumīn na mimbolsaca'n. Xmān nalī'pinā'tit mimpāla'cca'n. ⁹Lā' natatūnū'yā'tit mihuarachica'n pero tū' nalhakā'yā'tit kalhtu' milu'xu'ca'n.

¹⁰Lā' Jesús cāhuanipā:

—Chuxatūya chic a'nlhā nachipinā'tit, a'ntza' natachokoyā'tit hasta a'xni'ca' nataxtuyā'tit de huanmā' cā'lacchicni'. ¹¹Lā' palh calhāhuā tū' cātamānūyāni' nac chakān chic lā' palh tū' cātakaxmatni'cu'tunāni' a'ntū hua'nā'tit, cataxtutit de huanmā' cā'lacchicni'. Lā' a'xni'ca' nataxtuyā'tit, catinextit mintojonca'n para que nayuja huan pokxni' na ixlakxtampūn mintojonca'n. Chuntza' nalīmāsu'yu'yā'tit que xla'ca'n natalē'n cuenta como tū' takaxmatcu'tulh. Ixlistu'ncua' a'ntū iccāhuanīyāni'. Lā' a'xni'ca' namin huan chi'chini' a'xni'ca' Dios nalacāxtlahuakō', xla'ca'n lej natapātini'n como tū' takaxmatcu'tulh. A'chulā' natapātini'n xla'ca'n que huan tū' tzeyā tachi'xcuhui't xalanī'n nac Sodoma lā' Gomorra —hualh Jesús.

¹²Ta'a'lh huan sca'txtunu'ni'n lā' ixtamāsu'ni' tachi'xcuhui't

que tasqui'nī nataxtāpālī ixtapāstacna'ca'n. ¹³Lā' tamāxtulh lhūhua' tlajana'ni'n. Lā' iccālimūtlahua aceite lhūhua' i'tza'ca'ni'n lā' cāmātzeyilh.

**A'nchi limaknica Juan huan
Mā'kpaxini'**

Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9

¹⁴Lā' huan rey Herodes kaxmatli xipālacata Jesús como lhūhua' a'ntī ixtalīchihuīna'mā'na Jesús lā' a'ntū ixtlahua. Lā' Herodes hualh:

—Juan a'ntī ixmā'kpaxini'n lakahuanchokonī't de huan linīn. U'tza' lika'lhī limāpa'ksin a'ntū lītlahua huan lē'cnīn.

¹⁵Lā' makapitzīn ixtahuan:

—U'tza' Elías a'ntī ixa'cta'sana' Dios xala' makāntza'.

Lā' ā'makapitzīn ixtahuampala: —U'tza' a'cta'sana' hua'chi huan xala' makāntza'.

¹⁶Lā' a'xni'ca' huanica Herodes a'ntū tlahualh Jesús, xla' hualh:

—U'tza' Juan a'ntī icmā'a'cchu'cunīni'lh. Xla' lakahuanchokonī't lā' taxtulh na ixlacihni' nīni'n.

¹⁷Huan Herodes māni' ū'tza' māpa'ksilh lā' māchi'panīni'lh Juan lā' māchi'nīni'lh nac pūlāchi'n por xipālacata Herodías a'ntī xpuscāt Felipe ixuanī't. Lā' huā'mā' Felipe ixtā'tin Herodes. Lā' Herodes ixtā'tahui'lanī't huanmā' puscāt.

¹⁸Lā' Juan ixuanīni't Herodes:

—Tū' limakuan a'nchī tā'tō'la'ni'ta' xipuscāt mintā'tin.

¹⁹U'tza' Herodías lilalh ixtā'ca'tza Juan lā' ixmaknīcu'tun. Lā' tūla ixmaknī ²⁰porque Herodes ixjicua'ni' Juan. Ixca'tzī que

lej tzeyā chi'xcu' ixuani't Juan lā' lilacatejtin ixlātā' huan. Lā' Herodes tū' makxtekli Herodías natlahuani' Juan nīn tuntū'. Lā' a'yuj Herodes māmākchuyīlh ixpālacata a'ntū māsū'yulh Juan, pero ixkaxmatcu'tun. ²¹Pero milh lakatin chi'chini' a'xni'ca' Herodías tlahualh a'ntū ixtlahuacu'tun. Herodes tlahualh ixcā'tani' a'xni'ca' chā'lh ixcā'ta. Cākantāyalh para nacātā'huā'yan na ixchic xanapuxcu'nu' lā' xamāpa'ksini'nī'n lā' generales a'nti ixtatā'scuja nac estado de Galilea. ²²Lā' ixtzu'ma'jāt Herodías tanūlh lā' lu'cxli lā' cāmakapāxuhualh Herodes lā' a'nti ixcākantāyacanī't. Lā' huan rey huanilh huan tzu'ma'jāt:
—Caquisqui'ni' chu a'ntū lacasqui'na' lā' quit na'icmaxquī'yāni'.

²³Lā' stu'tu'lu' huanilh:
—Lej stu'ncua' a'ntū icuanini'. Na'icmaxquī'yāni' a'ntū naquisqui'ni'ya' a'yuj i'tāt a'nlhā quit icmāpa'ksi.

²⁴Lā' huan tzu'ma'jāt taxtulh lā' kalhasqui'nīlh ixtzī't:
—¿Tuchū na'icsqui'ni'?
Lā' xla' huanilh:
—Nasqui'na' ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'.

²⁵Lā' huan tzu'ma'jāt tuncan tanūlh a'nlhā ixuī' huan rey lā' hualh:
—Iclacasqui'n ixa'kxāk Juan huan Mā'kpaxīni'. Chuhua'j tuncan naquimaxquī'ya' nac lakatin pulātu. ²⁶Lā' ū'tza' lej lilakaputzal huan rey pero como stu'tu'lu' ixuanicanī't huan tzu'ma'jāt lā' como huan a'nti ixcākantāyacanī't takaxmatli

a'ntū ixuanicanī't, tūlalh xtāpalilh ixtachihuīn. ²⁷Lā' tuncan huan rey māpa'ksīlh kalhatin mayūlh para nalimin ixa'kxāk Juan. Lā' xla' a'lh nac pūlāchi'n lā' a'cchu'culh. ²⁸Lā' liminca ixa'kxāk nac lakatin pulātu lā' maxquī'ca huan tzu'ma'jāt. Lā' huan tzu'ma'jāt maxquī'lh ixtzī't.

²⁹Lā' a'xni'ca' cāmācatzīnīca i'sca'txtunu'nī'n Juan, xla'ca'n tamīlh lā' tasacli ixmacni' lā' tamā'cnūlh nac lakatin taponkni'.

Jesús cāmāhui'lh lakaquitzis mil chi'xcuhuī'n

Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14

³⁰Lā' a'xni'ca' i'sca'txtunu'nī'n Jesús talaktaspi'tli, tahuanikō'lh huāk a'ntū ixtatlahuani't lā' a'ntū ixtamāsū'yuni't. ³¹Lā' Jesús cāhuanilh:

—Cata'ntit xmān hui'xina'n lā' caquilātā'miuj a'nlhā nīn tinti' a'nan lā' najaxāujtit macsti'nalj.

Lej lhūhua' tachi'xcuhuī't ixtaquilakla Jesús lā' chuntza' i'sca'txtunu'nī'n tūla ixtahuā'yan. ³²Lā' tatojōlh nac lakatin barco xmān xla'ca'n lā' ixta'a'mā'na a'nlhā tinti' ixa'nan. ³³Lā' lhūhua' tachi'xcuhuī't talaktzī'lh a'xni'ca' ixta'a'mā'na lā' talakapasli. Lā' xalanī'n lakatunu' cā'lacchicni' catojon tatu'jnulh a'ntza' lā' tachā'lh pū'la. ³⁴Lā' a'xni'ca' Jesús taxtulh de huan barco, cālaktzī'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' cālakalhu'malh como tatasu'yulh hua'chi borregos a'ntūn tū' ixtaka'lhī a'nti nacāmaktaka'lhā. Lā' tzuculh cāmāsū'ni' lhūhua' catūhuā. ³⁵Lā' a'xni'ca' i'smalanka'namā', huan sca'txtunu'nī'n talakmilh Jesús lā' tahuanilh:

—Kōtanūtza' lā' huā'tzā' tū' nac cāl'acchicni'. ³⁶Cacāmacapi huan tachi'xcuhui't para que nata'a'n natatamāhua ixlihua'tca'n nac cāl'ranchujnu' lā' nac cāl'acchicni' como tū' taka'lhī a'ntū natahua' xla'a'n.

³⁷Pero Jesús cākalhtilh:

—Hui'xina'n cacāmāhui'tit.

Lā' tahuanih:

—Lej lhūhua' huan tachi'xcuhui't.

Lā' tasqui'nī lej makān namakscujcan lā' chuntza' tzē nalitamāhuacan pāntzi a'ntū na'iccāmāhui'yāuj xla'a'n.

³⁸Lā' Jesús cāhuanilh:

—¿Lhā maclā't pāntzi ka'lhī'yā'tit? Caquilaktzī'ntit.

Lā' taquilaktzī'lh lā' a'xni'ca' taca'tzilh, tahuanih:

—Macquitzis pāntzi lā' tantu' squi'ti'.

³⁹Lā' xla' cāmāpa'ksilh i'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālapitzitit lā' xtuncnu' catatahui'lh pūlacatunu' nac cāl'seketni'.

⁴⁰Lā' ixa'nan pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh lakatin ciento. Lā' nā ixa'nan ā'makapitzin pūlacatunu' a'nlhā tatahui'lh tu'pu'xamacāuj.

⁴¹Lā' Jesús cātayalh huan macquitzis pāntzi lā' huan tantu' squi'ti' lā' talacayāhualh nac a'kapūn lā' maxqui'lh pāxcatca'tzi Dios lā' che'kelh huan pāntzi lā' cāmaxqui'lh i'sca'txtunu'nī'n. Lā' xla'a'n tamālapitzini'lh na ixlaclhni'ca'n tachi'xcuhui't. Lā' nā cāmālapitzini'lh huan tantu' squi'ti' ixlihuākca'n. ⁴²Lā' tahuah'lh ixlihuākca'n lā' taka'sli. ⁴³Lā' a'xni'ca' tahuā'yankō'lh,

tamākēstokli huan sca'txtunu'nī'n xalacpītzin pāntzi lā' squi'ti'. Lā' litatzumalh pācāujtu' cha'xta a'ntū a'katāxtūni'lh. ⁴⁴Lā' a'ntin tahuā'yalh lakaquitzis mil chi'xcuhui'n ixtahuanit'.

Jesús tlā'hualh na ixkalhni' huan xcān

Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21

⁴⁵Lā' chu tuncan Jesús cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—Catojō'tit nac barco lā' capū'la'tit tintacut huan mar para nac Betsaida lihuān quit na'iccāmacā'n huan tachi'xcuhui't.

⁴⁶Lā' a'xni'ca' ixcāmacā'nkō'nī'ttza', xla' a'lh huan nac kēstīn para nakalhtō'ka'. ⁴⁷Lā' a'xni'ca' tā'cnūlh huan chi'chini', Jesús ixa'cstu ixui' nac ti'ya't lihuān i'sca'txtunu'nī'n ixta'a'mā'na nac barco ixpu'nan mar. ⁴⁸Lā' Jesús laktzī'lh a'nchī tūlalh xa'nca ixa'n huan barco como lej ixū'numā'. Lā' a'xni'ca' ixtuncuīni'mā'tza', Jesús cālakmilh. Lā' ixtlā'huantēlha na ixkalhni' huan xcān lā' ixcātēlakataxtumā'.

⁴⁹⁻⁵⁰Lā' xla'a'n talaktzī'lh lā' tajicua'lh lā' tata'salh. Como ixlihuākca'n talaktzī'lh catihuā ixkalhtlā'huantēlha huan xcān, tapuhualh ixtalakachuyamā'na lā' ū'tza' lej talijicua'lh. Lā' chu tuncan Jesús cātā'chihuīna'lh xla'a'n lā' cāhuanilh:

—Huixcāna'j caca'tzītīt lā' tū' cajicua'ntit. Quit a'ntī icmimā'.

⁵¹Lā' tojōlh nac barco a'nlhā ixtahui'lāna' xla'a'n lā' ca'cslalh huan ū'ni'. Lā' xla'a'n lej talē'cnīlh.

⁵²Lā' a'yuj ixtalaktzī'nī't a'nchī

Jesús málhuhuilh huan pāntzi, lā' tū' ixtamāchekxī tichū Jesús.

**Jesús cāmātzeyilh huan i'tza'ca'nī'n
nac cāl'acchicni' Genesaret**

Mt. 14.34-36

⁵³Lā' a'xni'ca' Jesús lā' i'sca'txtunu'ni'n ta'a'lh tintacut huan xcān, lā' tachā'lh huan nac ti'ya't a'nlhā huanican Genesaret lā' tachī'jūlh ixbarcoca'n. ⁵⁴Lā' a'xni'ca' tataxtulh de nac barco, huan tachi'xcuhui't talakapasli Jesús. ⁵⁵Lā' palaj ta'a'lh lakachu lā' tzucuca cālīmincan i'tza'ca'nī'n nac laclajna'. Cālē'nca chu a'nlhā huanca que ixui' Jesús. ⁵⁶Lā' chu calhāhuā tanūlh nac lacti'nal'j cāl'acchicni' lā' nac xcānsipejni' lā' cāl'ranchujnu', ixcāmāpi'can huan i'tza'ca'nī'n nac lītāmāuj lā' i'squi'ni'can Jesús que cacāmakxtekli xmān taxa'ma ixtampān ixlu'xu'. Lā' ixlihuākca'n a'ntīn taxa'malh ixlu'xu' tatzeyankō'lh.

**A'ntū cāmātlahui xako'hua'jua' huan
chī'xcuhui'n**

Mt. 15.1-20

7 Lā' talaktakēstokli Jesús fariseosnu' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley xalanī'n nac Jerusalén a'nti ixtalakmini't Jesús. ²Ixtalaktzī'nī't makapitzīn i'sca'txtunu'nī'n Jesús a'nti ixtahuā'yamā'na lā' tū' xa'nca ixtamakacha'ka'nī't pū'la. ³Tū' chuntza' ixtatlahua huan fariseosnu' lā' ixlihuākca'n huan ā'makapitzīn israelitas. Palh xlaca'n tū' pū'la ixtamakacha'ka'n chu a'nchī tasqui'ni, tū'

ixtahuā'yan como ixta'a'cnīni'ni' ixtalanānca'n i'xū'yāpapna'ca'n. ⁴Lā' a'xni'ca' ixtaquitaspi'ta de nac lītāmāuj, tū' ixtahuā'yan palh tū' xa'nca ixtamakacha'ka'n pū'la. Lā' ixtatlōkentaxtū lhūhua' ixtalanānca'n i'xū'yāpapna'ca'n hua'chi a'nchī talipūche'kē' vasos lā' xālu lā' tamacatzucun de līcā'n lā' i'xti'catca'n. ⁵Lā' takalhasqui'ni'lh Jesús huan fariseosnu' lā' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley: —¿A'chī' misca'txtunu'nī'n tū' tatlōkentaxtū a'ntū quixū'yāpapna'ca'n quincātamāsu'ni'n? Chu tahuā'yan lā' tū' pū'la tamakacha'ka'n a'nchī tasqui'ni.

⁶Lā' Jesús cākalhtīlh: —Hui'xina'n tlahua'yā'tit lakatu' milacanca'n. Mimpālacataca'n lītzo'kli huan profeta Isaías a'nlhā tatzo'kni':

Huā' tamā'na tachi'xcuhui't xmān tahuan palh quinta'a'cnīni'ni' pero tū' tapāstaca a'ntū iccālīmāpa'ksilh.

⁷Chu tlakaj quintamācā'tani como a'ntūn tamāsu'yu hua'chilh quilīmāpa'ksin, ū'tza' xmān ixtapuhuānca'n huan chī'xcuhui'n.

Chuntza' tzo'kli Isaías.

⁸Lā' Jesús cāhuanipā: —Lā' hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksin Dios para natlōkentaxtūyā'tit ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n. Hui'xina'n pūche'kē'yā'tit xālusnu' lā' vasosnu' a'nchī tasqui'ni lā' tlahua'yā'tit lhūhua' ā'makapitzīn talanān.

⁹Lā' nā cāhuanilh:

—Puhua'nā'tit que tzey a'nchi mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios para natlōkentaxtūyā'tit mintalanānca'n. ¹⁰A'nlhā tzo'kli Moisés, chuntza' hualh:

Cacā'a'cnīni'ni' mintāta' lā' mintzi't.

Lā' Moisés nā hualh:

Camāmaknīnīni'nca huan a'ntīn tamacapūlhca ixtāta' o ixtzi't.

¹¹Pero hui'xina'n xtunc hua'nā'tit. Lā' hui'xina'n māsuyū'yā'tit palh kalhatin chi'xcu' tze nahuani ixtāta' o ixtzi't: “Tūla icmaktāyayāni' porque ixlihuāk a'ntū icka'lhī, ū'tza' Corbán” —huā'mā' tachihuīn huanicu'tun: icmālācnūni'nī'ttza' Dios—. ¹²Lā' chuntza' tū' makxtekā'tit nacāmaktāya ixtāta' lā' ixtzi't. ¹³Hui'xina'n mākēnū'yā'tit ixlīmāpa'ksīn Dios como māsuyū'yā'tit que tasquī'nī natlōkentaxtūcan ixtalanānca'n mixū'yāpapna'ca'n. Lā' lhūhua' ā'catūhuā tlahua'yā'tit hua'chi huan tamā'na —hualh Jesús.

¹⁴Lā' Jesús cāmāta'silh huan tachi'xcuhui't lā' cāhuanilh:

—Caquilākaxmatui milihuākca'n lā' camāchekxi'tit. ¹⁵Tū' a'nan nīn tuntū' a'ntū naquilhtanū huan chi'xcu' hua'chi lihua't lā' chuntza' nalika'lhī ixtalaclē'i'. Pero a'ntū naquilhtaxtu de kalhatin chi'xcu' hua'chi tū' tzey tachihuīn, ū'tza' nalika'lhī ixtalaclē'i'. ¹⁶Cuenta catlahua'tit a'ntū kaxpa'tā'tit —hualh Jesús.

¹⁷Lā' a'xni'ca' Jesús ixtanūnī't nac chic, tū'tza' ixa'nan lhūhua' tachi'xcuhui't. Lā' i'sca'txtunu'nī'n takalhasquī'nīlh tuchū ixuanicu'tun huan a'ntū litalacastuca. ¹⁸Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nā hui'xina'n ĩchā tū' māchekxi'yā'tit? Ca'tziyā'tit que chuxatū a'ntū naquilhtanū kalhatin chi'xcu', xla' tū' catilīlah ko'hua'jua'. ¹⁹Ū'tza' xmān tanū na ixpān lā' chuntza' taxtu. Tū' catitanūlh na ixtapāstacna'.

Chuntza' līmāsu'yulh que huāk tzey a'ntū hua'yāuj. ²⁰Lā' Jesús huampā:

—A'ntū quilhtaxtu kalhatin chi'xcu', ū'tza' ko'hua'jua' nalīla. ²¹Palh tū' tzey ixtapāstacna' kalhatin chi'xcu', xla' napuhuan a'ntūn tū' tzey. Lā' ū'tza' nalīmakpuscātīni'n lā' nalītlahua talākālhi'n lā' nalīmaknīni'n. ²²Lā' naka'lhāna'n lā' naka'lhīcu'tun a'ntū i'xla' ā'chā'tin lā' natlahua a'ntūn tū' tzey. Lā' natampi'lhīni'n lā' na'a'kxokonu'n lā' natlahua a'ntūn ko'hua'jua' lā' nalakca'tzana'n lā' na'a'ksa'nan lā' lej naka'tla'jca'tzi' lā' tū' tzey ixtapāstacna' naka'lhī. ²³Huāk huā' tamā'na tū' tzey lā' tamātlahui ko'hua'jua' kalhatin chi'xcu'. Nā huā' tamā'na tataxtu de ixchakān kalhatin chi'xcu' como tū' tzey ixtapāstacna' —hualh Jesús.

Huan puscāt makatiyāti' kalhla'ka'lh Jesús

Mt. 15.21-28

²⁴Lā' a'xni'ca' Jesús huankō'lh, xla' taxtulh lā' a'lh ā'lacatin a'nlhā tahui'lāna' huan lakatu' cā'lacchicni' a'ntū huanican Tiro lā' Sidón. Lā' tanūlh nac lakatin chic. Ixlacasquī'n que nīn tinti' ixca'tzīlh que ixui' a'ntza' pero tūlalh tatzē'kli. ²⁵Tuncan milh kalhatin puscāt. Lā' ixtzu'ma'jāt

huan puscāt ixka'lhī huan tlajana'.
Lā' como māca'tzinīca que ixchini't
Jesús, lakmilh lā' tatzokostani'lh.

²⁶Lā' huan puscāt tū' israelita
ixuani't; xla' sirofenicia ixuani't.
Lā' lej i'squi'ni' talakalhu'mān que
camāxtuni'lh ixtzu'mal'jāt huan
tlajana'. ²⁷Pero Jesús huanilh:

—Pū'la cataka'sli huan camana'.
Tū' limakuan maklhtican
ixpāntzica'n huan camana' lā'
nacāmaxqui'can huan chichin.

²⁸Lā' huan puscāt kalhtilh:
—Stu'ncua', Māpa'ksini'. U'tza'
icca'tzi. Pero huan chichin tzēn
tasacua' ixkalhspulamca'n camana'
na ixtampin mesa.

²⁹Lā' tuncan Jesús huanilh:
—Xa'nca māchekxi'ya'. Tzētza'
napina' na minchic. Huan tlajana'
taxtuni'lhtza' mintzu'mal'jāt.

³⁰Lā' huan puscāt a'lh na ixchic.
Lā' ixtzu'mal'jāt ixmā' nac tama'
lā' ixtasu'yutza' que huan tlajana'
ixtaxtuni'ni'ttza'.

**Jesús mātzeyilh huan chi'xcu'
a'nti tūla ixa'kahuāna'n lā'
tūla ixchihuīna'n xa'nca**

³¹Lā' Jesús taxtulh de nac
cāl'acchicni' a'ntū huanican Tiro
lā' tētaxtulh nac Sidón lā' a'nlhā
ixmāpa'ksī Decápolis. Lā' taspitli
huan nac mar a'ntū huanican
Galilea. ³²Lā' limini'ca kalhatin
chi'xcu' a'ntin tū' ixa'kahuāna'n
lā' tūla ixchihuīna'n xa'nca. Lā'
lej squi'ni'ca que caxa'malh.
³³Lā' Jesús lē'lh lacachuna'j huan
chi'xcu' de a'nlhā ixtatakēstoka
tachi'xcuhuī't lā' mănūni'lh
ixmakspulh na ixa'ka'xko'lh. Lā'
chojmanilh ixmacan lā' nā xa'malh

na i'si'makāt huan chi'xcu'. ³⁴Lā'
Jesús talacayāhualh nac a'kapūn.
Pānilh lā' hualh:

—iEfata! —huā'mā' tachihuīn
huanicu'tun: iCatalaqui'lh!

³⁵Lā' chu tuncan tatzeyalh
ixa'ka'chakān huan chi'xcu' lā'
kaxmatli. Lā' tzeyalh i'si'makāt lā'
tzētza' ixchihuīna'n xa'nca. ³⁶Lā'
Jesús stu'tu'lu' cāhuanilh huan
tachi'xcuhuī't:

—Nin tinti' tihua'ni'yā'tit.

Pero tū' ta'a'kahuāna'ni'lh, lā'
ā'chulā' tamāca'tzinini'lh. ³⁷Lā'
xlaca'n a'nti cāmāca'tzinīca lej
ixtalē'cnī lā' tahualh:

—Huāk a'ntū tlahuani't, huāk tzey.
U'tza' cāmā'a'kahuani' a'nti sordo lā'
cāmāchihuīni' a'nti kō'ko'.

**Jesús cāmāhuī'lh lakatā'ti' mil
tachi'xcuhuī't**

Mt. 15.32-39

8 Lā' huā' tamā'na chi'chini'
ixtatakēstokni't huan
tachi'xcuhuī't lā' tū' ixa'nan a'ntū
natahua'. Lā' Jesús cāta'sani'lh
i'sca'txtunu'ni'n lā' cāhuanilh:

²—Iccāl'alakalhu'man huan
tachi'xcuhuī't. Tu'tuma'jtza'
quintatā'lahui'lāna' huā'tzā' lā'
tū'tza' taka'lhī a'ntūn tahua'. ³Lā'
palh xa'iccāmacā'lh na ixchicca'n lā'
tū' tahuā'yanī't, lej ixtaxlejua'nalh
nac tej lā' tū' ixtatāyani'lh.
Lā' makapitzin de xlaca'n
taminī'ta'ncha' lej makat.

⁴Lā' i'sca'txtunu'ni'n takalhtilh:
—Lā' ¿chichū nacālīmāhuī'yāuj
huan tachi'xcuhuī't huā'tzā' a'nlhā
tinti' lahuī'?

⁵Lā' xla' cākalhasqui'nilh:
—¿Lhā maclāt pāntzi ka'lhī'yā'tit?

Lā' xla'ca'n takalhtilh:

—Mactojon.

⁶Lā' tuncan Jesús māpa'ksilh catatahui'lal huan tachi'xcuhui't nac ti'ya't. Lā' cātayalh huan mactojon pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' cāmālapitzini'lh lā' cāmaxquī'lh i'sca'txtunu'nī'n para natamaxquī' huan tachi'xcuhui't. Lā' chuntza' tatlahualh. ⁷Lā' nā ixtaka'lhī makapitzin ti'nal' squi'ti' lā' Jesús maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios por huan squi'ti'. Lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—Cacāmālapitzini'tit.

⁸Lā' ixlīhuākca'n tahuā'yalh lā' talēka'sli. Lā' tamākēstokli xalapitzin a'ntūn ta'a'katāxtūlh lā' tamātzumalh pātojon chā'xta. ⁹Lā' a'ntin tahuā'yalh hua'chi lakatā'ti' mil ixtahuanit. Lā' Jesús cāmacā'lh huan tachi'xcuhui't na ixchicca'n. ¹⁰Lā' tuncan xla' lā' i'sca'txtunu'nī'n tatojōlh nac barco lā' tachā'lh a'nlhā ixmāpa'ksi huan cā'lacchicni' Dalmanuta.

Huan fariseosnu' tasqui'nī'lh Jesús que catlahualh lakatin lē'cnin

Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56

¹¹Lā' huan fariseosnu' talakmilh lā' tatzuculh tatā'lāsta'la Jesús. Lā' tasqui'nli lakatin lē'cnin a'ntū nalitasu'yu que xla' xala' nac a'kapūn. Tasqui'nli como xmān ixtalilaktzi'ncu'tun. ¹²Lā' Jesús pānilh con pō'ktu ixa'clhcunuc lā' hualh:

—¿A'chi' huan a'ntin tahuil'āna' chuhua'j tasqui'n lē'cnin? Lej stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Hui'xina'n a'nti hui'lāna'ntit

chuhua'j tū' caticātamāsu'ni'ni' huan lē'cnin.

¹³Lā' cāmaxtekli lā' tojōpā huan nac barco lā' a'lh tintacut.

Ixlevaduraca'n fariseosnu'

Mt. 16.5-12

¹⁴Lā' xmān ixa'nan mactin pāntzi nac barco como ixtapātza'nkāni't lā' tū' talē'lh pāntzi. ¹⁵Lā' Jesús cāmaxquī'lh tapāstacna' lā' cāhuanilh:

—Cuenta catlahua'tit lā' catamaktaka'lhiti de ixlevaduraca'n huan fariseosnu' lā' huan Herodes.

¹⁶Lā' huan sca'txtunu'nī'n talātā'chiuina'lh lā' talāhuanilh: —Chō'la ū'tza' lihualh chuntza' como tū' limiuj pāntzi.

¹⁷Lā' Jesús ixca'tzī que xla'ca'n tū' ixtamāchekxī a'nchi ixlichihuina'mā' xpālacata a'ntūn tamāsu'yu huan fariseosnu' lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—¿A'chi' cāpāta'layāni' xpālacata huan pāntzi a'ntūn tū' lita'ntit? ¿Chu tū' cuenta tlhua'yā'tit nīn māchekxī'yā'tit? ¿Chu tū' ka'lhī'yā'tit mi'a'clhcunucca'n para napūpāstacna'nā'tit?

¹⁸Ka'lhī'yā'tit milakastapunca'n. ¿Chu tū' laktzī'nā'tit? Ka'lhī'yā'tit mi'a'ka'xko'lhca'n. ¿Chu tū' a'kahuā'na'nā'tit? ¿Chu tūla pāstacna'nā'tit? ¹⁹A'xni'ca' iccāche'kelh huan macquitzis pāntzi lā' ū'tza' iccālimāhui'lh lakaquitzis mil chi'xcuhui'n, ūlhā lakalā't chā'xta limātzuma'tit xalapitzin a'ntū mākēstoktit?

Lā' xla'ca'n takalhtilh:

—Pācājutu'.

²⁰Lā' xla' hualh:

—Lā' a'xni'ca' iccāche'kelh huan mactojon pāntzi lā' ū'tza' iccālīmāhui'lh lakatā'ti' mil, ĩlhā lakalā't chā'xta līmātzuma'tit xalacpitzin a'ntū mākēstoktit?

Lā' xlaca'n takalhtilh:

—Pātojon.

²¹Lā' cāhuanilh:

—Lā' ĩchu tūnalj māchekxī'yā'tit?

Jesús mālacahuānīlh kalhatin lakatzi'n nac cāl'acchicni' Betsaida

²²Lā' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n tachā'lh huan nac cāl'acchicni' a'ntū huanican Betsaida lā' limini'ca Jesús kalhatin lakatzi'n lā' lej squi'ni'ca que caxa'malh huan chi'xcu' xalakatzi'n. ²³Lā' makachi'palh lā' makachi'palē'lh huan lakatzi'n na ixquilhtūn cāl'acchicni'. Chojmanīlh ixlakastapun lā' xa'mani'lh na ixlakastapun lā' kalhasqui'nīlh:

—ĭTuchū la'ktzi'na'?

²⁴Lā' xla' talakapākē'lh lā' hualh: —Iccālaktzi'n chi'xcu'huī'n a'ntīn talatlā'huan. Tatasu'yu hua'chi xakalhanna' qui'huī'n como tūnalj xa'nca iclacahuāna'n.

²⁵Lā' tuncan xa'mani'pā na ixlakastapun. Lā' huan chi'xcu' talakapākē'pā lā' tzeyalh lā' xa'nca lacahuāna'lh.

²⁶Lā' Jesús huanilh:

—Stu'nc capit na minchic lā' tū' titētānū'ya' huan nac cāl'acchicni'. Nīn tinti' nacāhuani'ya' xala' nac huan cāl'acchicni' a'nchī litzeya'nti.

Pedro mālacstū'ncli que Jesús ū'tza' Cristo a'ntī Dios lacsacli

Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21

²⁷Lā' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh huan nac makapitzīn

cāl'acchicni' a'ntza' a'nlhā huanican Cesarea de Filipo. Lā' lihuan ixta'a'mā'na, xla' cākalhasqui'nīlh i'sca'txtunu'nī'n:

—Lā' tachi'xcu'huī't, ĩchichūn tahuhan de quimpālacata?

²⁸Lā' xlaca'n takalhtini'lh:

—Makapitzīn tahuhan palh huī'x Juan huan Mā'kpaxīni' lā' ā'makapitzīn tahuhan palh huī'x huan Elías lā' ā'makapitzīn huampala tahuhan palh huī'x chō'la kalhatin a'cta'sana'.

²⁹Lā' tuncan cāhuanilh:

—Lā' huī'xina'n, ĩchichū hua'nā'tit tichūn quit?

Lā' Pedro kalhtini'lh:

—Huī'x Cristo a'ntī Dios lacsacli.

³⁰Lā' cāmāpa'ksīlh que tū' catitahuani'lh nīn tinti' palh ū'tza' huan Cristo a'ntī Dios lacsacli.

Jesús hualh que xla' ka'lhī nani

Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27

³¹Lā' Jesús tzuculh cāmāsu'ni' chuntza':

—Quit huan Chi'xcu' xala' Tālh mā'n lā' tasqui'ni' lej naquimāpātīnīcan. Huan xanapuxcu'nu' de huan litokpān lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley, xlaca'n naquintalakmaka'n lā' naquintamaknī. Lā' ixlilakatu'tun chi'chini' na'iclahuanchoko.

³²Lā' lacastu'nc hualh huā'mā' tachihuīn. Lā' tuncan Pedro lē'lh lacachuna'j lā' tzē'k huanilh que tū' cahualh chuntza'. ³³Lā' Jesús cālaktalakspi'tli lā' cālaktzi'lh i'sca'txtunu'nī'n lā' lacaquilhni'lh Pedro lā' huanilh:

—Catakēnu'. Huī'x pāstacna'na' ixtapāstacna' huan ko'ti'ti'. Lā' tū' pāstacna'na' ixtapāstacna' Dios.

³⁴Lā' Jesús cāta'sani'lh huan tachi'xcuhui't lā' i'sca'txtunu'nī'n lā' Jesús cāhuanilh:

—Palh catihuā tapa'ksīcu'tun con quit, tūlatza' catipāstacli xmān a'nchī xla' lacasqui'n. Calihui'lilh natlahua quintapuhuān a'yuj capātīni'lh hua'chi quit na'icpātīni'n lā' caquistālani'lh.

³⁵Huan a'ntīn tapūtaxtucu'tun de huan a'ntū natapātīni'n por quimpālacata, tū' catitaka'lhilh ixquilhtamacujca'n para pō'ktu. Lā' huan a'ntī natapātīni'n a'yuj natanī por quimpālacata lā' expālacata huan xatzey tachihiuīn, xlaca'n nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu.

³⁶Lā' palh kalhatin chi'xcu' ixtlajalh ixlīhuāk xala' nac huā'mā' quilhtamacuj, nīn tuntū' ixtapalh huā'mā' palh tū' ka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. ³⁷Tū' a'nan a'ntū xla' tzē namāstā' para naka'lhī ixquilhtamacuj para pō'ktu. ³⁸Huan tachi'xcuhui't a'ntīn tahui'lāna' chuhua'j taputza ā'makxtum dios. Palh chuxati de hui'xina'n nalimāxana'nā'tit na ixlacapūnca'n tachi'xcuhui't lā' nalimāxana'nā'tit quimpālacata lā' expālacata a'ntū icmāsu'yu, ū'tza' na'iclimāxana'n a'xni'ca' na'icmimpala. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' na'icka'lhī ixlīmāpa'ksīn quinTāta' Dios lā' naquintatā'min huan ixāngeles a'ntī lej tzey.

9 Lā' Jesús cāhuanipā:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuanīyāni'. A'nan makapitzīn a'ntīn tahui'lāna' huā'tzā' chuhua'j lā' xlaca'n tū' catitanīlh a'xni'ca'

tūna'j natalaktzī'n ixlīmāpa'ksīn Dios lā' a'nchī namāpa'ksīni'nkō'.

Jesús taxtāpalilh lā' xtunc tasu'yulh

Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36

²Lā' ixlīlakachāxan chi'chini' Jesús cālē'lh Pedro lā' Jacobo lā' Juan lā' tatā'a'lh. Xmān ixkalhatā'ti'ca'n ta'a'lh huan nac tālmā'n kēstīn lā' tā'cxtulh. Lā' a'ntza' taxtāpalilh Jesús lā' xtunc ixtasu'yu na ixlacapūnca'n. ³Lā' ixlū'xu' lej xkakalh lā' lej smu'yonko' lalh hasta ixlakachi'pana'n. Lā' tū' a'nan ā'catihuā nac cā'ti'ya'tna' a'ntī mālacastuca a'nchī lakche'kē'canī't. ⁴Lā' cātasu'yuni'lh Elías lā' Moisés lā' ixtatā'chihuīna'mā'na Jesús. ⁵Lā' Pedro huanilh Jesús:

—Mākalhtō'kē'ni', xalitzey hui'lāna'uj huā'tzā'. Na'ictlahuayāuj huā'tzā' lakatu'tun mū'xta'ka'; lakatin mila' nala lā' ā'lakatin ixta' Moisés lā' ā'lakatin ixta' Elías.

⁶Chuntza' hualh Pedro como tū' ixca'tzī a'nchī ixualh como ixtu'tunca'n lej tājicua'lh. Lā' ū'tza' lihualh chuntza'. ⁷Lā' milh lakatin poklhnu' lā' cālītamacxti'li'lh. Lā' takaxmatli lakatin tachihiuīn nac huan poklhnu' a'ntū hualh:

—U'tza' huā'mā' qui'O'kxa' lā' lej icpāxqui'. Cakaxpa'ttit a'ntū huan.

⁸Lā' tuncan lacapalh talaktzī'lh lā' nīn tinti' ixa'nan ā'chā'tin; xmān Jesús ixa'cstu talaktzī'lh.

⁹Lā' a'xni'ca' ixtayujmā'na nac huan kēstīn, Jesús cāmāpa'ksīlh lā' cāhuanilh:

—Nīn tinti' tihua'ni'yā'tit a'ntū laktzī'nī'ta'ntit. Tū' catihua'ntit hasta a'xni'ca' huan Chi'xcu' xala'

Tālmā'n nalakahuanchoko de na
ixlāclhpu'nanca'n nīnī'n.

¹⁰Lā' tzē'k taca'tzilh huā'mā'
tachihiuīn lā' ixtalākahasqui'nī:

—¿Tuchū huanicu'tun huā'
lakahuanchokocan de na
ixlāclhpu'nanca'n nīnī'n?

¹¹Lā' takalhasqui'nīlh Jesús:

—¿A'chī' tahuan huan
xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley palh
tasqui'nī que xapū'la namin Elías lā'
ā'calistān namin huan Cristo a'ntī
Dios lacsacui'linī't?

¹²Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Stu'ncua' huā'mā'. Pū'la
namin Elías lā' nacāxtlahuakō'
ixlīhuāk. ¿Chu tū' tatzo'kni'
ixpālacata huan Chi'xcu' xala'
Tālmā'n que napātini'n lhūhua'
lā' nalakmaka'ncan? ¹³Pero quit
iccāhuaniyāni' palh milhtza'
huan a'ntī huancan palh xla'
Elías lā' makapitzīn chi'xcu'huī'n
tatlahuani'lh chu a'nchī
ixtalacasqui'n. Pātle'keni'lh chu
a'nchī tatzo'kni' ixpālacata xla'.

**Jesús mātzeyīlh kalhatin ka'hua'chu
a'ntī ixka'lhī huan tlajana'**

Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43

¹⁴Lā' a'xni'ca' ixkalhatā'ti'ca'n
tachā'lh a'nlhā ixtahui'lāna' huan
ā'makapitzīn sca'txtunu'ni'n,
talaktzi'lh a'nchī lhūhua'
tachi'xcu'huī't ixtalītamacxti'li'ni't.
Lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley
ixtatā'lāhuanimā'na huan
sca'txtunu'ni'n. ¹⁵Lā' a'xni'ca' huan
tachi'xcu'huī't talaktzilh Jesús,
talē'cnīlh lā' tuncan talaktu'jnulh
lā' tatā'chihuīna'lh. ¹⁶Lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lichihuīna'nā'tit?

¹⁷Lā' kalhtīlh kalhatin na
ixlāclhpu'nanca'n lā' hualh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclimini'ni'
quincaman. Ka'lhī huan tlajana'
a'ntū makakō'ko'nīnī'n. ¹⁸Chu
a'nlhā chi'pa lā' a'ntza' māyujū
nac ti'ya't lā' tzucu kalhpupu lā'
māsā'ni ixtatzan lā' lhtuculu' la. Lā'
iccāsqui'ni'lhtza' misca'txtunu'ni'n
que catamāxtuni'lh. Lā' xla'ca'n
tūlalh tamāxtuni'lh.

¹⁹Lā' Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tū'
kalhlaka'i'yā'tit. ¿Hasta lhānīn
na'iccātā'latahui'layāni' hui'xina'n
para que namāchekxī'yā'tit? Lā'
¿hasta lhānīn na'iccātāyani'yāni'
hui'xina'n a'nchī hua'nā'tit?
Caquili'ta'ni' huan ka'hua'chu.

²⁰Lā' talimini'lh lā' a'xni'ca'
laktzi'lh Jesús, huan tlajana'
makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu
lā' a'kā'lh nac ti'ya't lā' tapi'li'lh
lā' kalhpupulh. ²¹Lā' Jesús
kalhasqui'nīlh ixtāta' huan
ka'hua'chu:

—¿Lhā lakalā't cā'ta ka'lhīnī't
huā'mā' ta'jatat?

Lā' xla' kalhtīni'lh:

—Desde ixliti'na'j tzuculh. ²²Lā'
maklhūhua' māpū'lh nac macscut
lā' nac xcān para namaknī. Lā'
palh tzē natlahua'ya' catūhuā,
caquilālakalhu'mauj quina'n lā'
caquilāmaktāyauj.

²³Lā' Jesús huanilh:

—Lā' ¿a'chī' quihua'ni': "Palh
tzē natlahua'ya' catūhuā"? Huan
a'ntī kalhlaka'i' Dios lā' lipāhuan
Dios, ū'tza' tzēn tlāhua chu a'ntūyā
catūhuā.

²⁴Lā' tuncan ixtāta' huan
ka'hua'chu ta'salh lā' hualh:

—Quit ickalhlaka'i'. Caquimaktāya' porque quispunī'cus a'nchī xa'nca na'ickalhlaka'i'.

²⁵Lā' a'xni'ca' Jesús cuenta tlahualh a'nchī ixtalaktu'jnumā'na ixtalaktakēstokmā'na, xla' lacaquilhnīlh huan tlajana' lā' huanilh:

—Icmāpa'ksiyānī' hui'x a'ntī māsordujlinī'ta' lā' makakō'ko'nī'ta' huan ka'hua'chu. Icmāpa'ksiyānī' que cataxtu de xla' lā' tū' maktin titanūpala'ya' na ixchakān.

²⁶Lā' huan tlajana' ta'salh lā' makaxtacnānīlh huan ka'hua'chu lā' taxtulh. Lā' huan ka'hua'chu ixtasu'yu hua'chi xanīn ixuanī't. U'tza' lhūhua' talihualh ixpālacata huan ka'hua'chu:

—Nīlhtza'.

²⁷Pero Jesús makachi'palh lā' maktāyalh lā' huan ka'hua'chu tā'kaquī'lh.

²⁸Lā' a'xni'ca' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n tatanūlh nac chic, lā' ixa'cstuca'n ixtahui'lāna' lā' takalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' quina'n tūlalh icmāxtuni'uj huan ka'hua'chu huan tlajana'?

²⁹Lā' cāhuanilh:

—Huan tlajana' hua'chi huā'mā' tūla māxtucan. Xmān tzē māxtucan palh natlahua'yā'tit oración lā' palh nalihui'li'yā'tit tū' nahuā'ya'nā'tit.

Jesús hualh ixlimaktu' que ka'lhī nani

Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45

³⁰Lā' tataxtulh de a'ntza' lā' ta'a'lh lā' ixtalatlā'huan huan nac estado de Galilea. Lā' Jesús tū' ixlacasqui'n que naca'tzīcan

que ixuī' a'ntza' ³¹porque ixcāmāsu'ni'mā' i'sca'txtunu'nī'n. Lā' ixcāhuani:

—Naquimacamāstā'can quit, huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n, lā' naquimacamāstā'can con ixlīmāpa'ksīnca'n chi'xcuhui'n. Lā' xla'ca'n naquintamaknī lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclahahuancho —cāhuanilh.

³²Pero xla'ca'n tū' tamāchexxīlh huā'mā' tachihuīn lā' tū' ixtakalhasqui'nīcu'tun como ixtajicua'n.

¿Tichū lihua'ca' tasqui'nī?

Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48

³³Lā' tachā'lh nac huan cā'lacchicni' a'nlhā huanican Capernaum. Lā' a'xni'ca' tatanūlhtza' nac chic, Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū ixlālīsta'la'yā'tit a'xni'ca' ixta'mpā'na'ntit nac tej?

³⁴Xlaca'n taquilhca'cslalh como lihuan ixtatlā'huantēlha nac tej, ixtalālīsta'lamā'na ixpālacata tichū más tasqui'nī na ixlac'hpu'nanca'n.

³⁵Lā' Jesús tahuī'lh lā' cāta'sani'lh ixxalhacāujtu'ca'n lā' cāhuanilh:

—Palh catīhuā lacu'tun xapuxcu' de hui'xina'n, calalh hua'chi ixtasācu'ca'n ā'makapitzīn lā' calalh hua'chi xastancu.

³⁶Lā' makachi'palh kalhatin ti'na'j ka'hua'chu lā' yāhualh na ixlac'hpu'nanca'n. Lā' cha'xli lā' cāhuanilh:

³⁷—Chuxatī a'ntīn tapa'ksī con quit lā' ū'tza' nalīpāxquī' kalhatin ti'na'j ka'hua'chu hua'chi huā'yā, ū'tza' chu a'cxtim hua'chilh quit quimpāxquī'. Lā' chuxatī a'ntī

quimpāxquī' quit, nā paxquī' huan
a'ntī quimacamilh lā' tū' xmān quit.

**A'ntin tū' ixtā'ca'tza Jesús, ū'tza'
namaktāya**

Lc. 9.49-50; Mt. 10.42

³⁸Lā' Juan huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclaktzī'nī'tauj
kalhatin chī'xcu' a'ntī
ixmāpācuhuī mintacuīni' lā' ū'tza'
ixcālīmāxtumā' huan tlajana'nī'n.
Lā' icuanini'tauj que tū'tza'
catlahualh chuntza' como xla' tū'
quincātā'latlā'huanāni' quina'n.

³⁹Lā' Jesús hualh:

—Camakxtektit lā' tū'
timāmakchuyīyā'tit. Tū' a'nan
a'ntī natlahua lē'cnīn a'xni'ca'
namāpācuhuī quintacuīni' lā' chu
tuncan tzē naquilakapala. ⁴⁰Lā'
a'ntin tū' quintā'ca'tzaca'n, ū'tza'
quincāmaktāyayāni'. ⁴¹Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni' que chuxatī
nacātā'hua'yāni' xcān por
ixpālacata hui'xina'n tapa'ksi'yā'tit
con Cristo, ū'tza' Dios namāpala.

**Tū' tzey palh mimacan
namātlahuīyāni' talaclē'i'**

Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2

⁴²Lā' Jesús huampā:

—Lā' palh catihua
chihuīna'maxquī' kalhatin ti'nalj
ka'hua'chu a'ntī quinkalhlaka'i' lā'
ū'tza' huan ka'hua'chu nalitlahua
talaclē'i', huā'mā' chī'xcu' tū' tzey.
Xatzey palh pū'la ixpīxchī'hua'ca'ca
lakatin ka'tla' chihuix lā' ixmojōca
nac mar para najicsua'. Chuntza' tū'
ixa'kxokolh huan ka'hua'chu.

⁴³Lā' palh mimacan
napūtlahua'yā'tit talaclē'i',
huā'mā' tū' tzey. Xalitzey

macamōcho ixla'tit lā' ixka'lhī'tit
minquilhtamacujca'n para
pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit
kantu' mimacan'a'n a'ntū
pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza'
nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n nac
pūpātīn. A'ntza' huan macscut
tūla māmīxican. ⁴⁴A'ntza' huan
xtokonulūhua' tū' maktin
catihua'kō'lh huan xamasni'
ixquinīca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū'
catimixli huan macscut.

⁴⁵Lā' palh mintojonca'n
napūtlahua'yā'tit talaclē'i',
huā'mā' tū' tzey. Xatzey palh
lacmōcho ixla'tit lā' ixka'lhī'tit
minquilhtamacujca'n para
pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit
kantu' mintojonca'n a'ntū
pūtlahua'yā'tit talaclē'i' lā' ū'tza'
nacātalīmacā'nāni' hui'xina'n
nac pūpātīn. ⁴⁶A'ntza' huan
xtokonulūhua' tū' maktin
catihua'kō'lh huan xamasni'
ixquinīca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū'
catimixli huan macscut.

⁴⁷Lā' palh tlahua'cu'tunā'tit
talaclē'i' ixpālacata catūhuā
a'ntūn talaktzī'n milakastapunca'n,
huā'mā' tū' tzey. Xatzey
lakaxō'ko' ixla'tit lā' ixka'lhī'tit
minquilhtamacujca'n para
pō'ktu. Tū' tzey palh ka'lhī'yā'tit
lakatu' milakastapunca'n a'ntū
nacāmātlahuīyāni' talaclē'i'
lā' ū'tza' nacātalīmacā'nāni'
hui'xina'n nac pūpātīn. ⁴⁸A'ntza'
huan xtokonulūhua' tū' maktin
catitahua'kō'lh huan xamasni'
ixquinīca'n a'ntī natapātīni'n lā' tū'
catimixli huan macscut.

⁴⁹Tasqui'nī que ixlihuākca'n
natapātīni' para que más tzey

natala. U'tza' hua'chi macscut
lā' maclacasqui'n chuntza'
hua'chi lihua't maclacasqui'n
matzat. Lā' a'ntū a'ksajui'can
Dios, huāk nalimāsko'kō'can
matzat. ⁵⁰Matzat tzey; pero
palh matzat tū'tza' sko'ko',
¿chichū nalimāsko'kō'nuncan?
Caka'lhī'tit hua'chi matzat
na minquilhtamacujca'n. Lā'
ū'tza' huanicu'tun que xa'nca'
nalatā'kchokoyā'tit. Lā' ca'cs
nalātahui'la'yā'tit —hualh Jesús.

**Jesús māsu'yulh ixpālacata
makxtekan huan puscāt**

Mt. 19.1-12; Lc. 16.18

10 Lā' Jesús taxtulh de
Capernaum lā' a'lh huan
nac ti'ya't a'nlhā huanican Judea.
U'tza' a'ntū hui'lacha' tintacut
huan pūxka Jordán. Lā' tatzucupā
tatakēstoka tachi'xcuhui't. Lā' Jesús
tzucupā cāmāsu'ni' como chuntza'
ixlīsmānī't. ²Lā' talaktapajtzūlh
Jesús makapitzīn fariseosnu'.
Ixtalilaktzi'ncu'tun lā' ū'tza'
talikalhasqui'nīlh:

—¿Chā tzē makxtekan
quimpuscātca'n lā' xapacan
ixtacuini'?

³Lā' Jesús cākalhtīlh:

—¿Chichūn cāmāpa'ksīni' Moisés
hui'xina'n a'nlhā tatzo'kni' huan
nac ley?

⁴Lā' xlaça'n tahualh:

—Moisés hualh: “Tzēn tzo'kcan
lakatin acta lā' chuntza' tzē
namakxteka' mimpuscāt”.

⁵Lā' Jesús cāhuanilh:

—Lej lacxumpi hui'xina'n lā' tū'
tzey mintapāstacna'ca'n. U'tza'
litzo'kli Moisés huā'mā' limāpa'ksīn.

⁶Pero a'xni'ca' tzuculh huan
quilhtamacuj, tatzo'kni' chuntza':

Dios tlahualh chi'xcu' lā' puscāt.

⁷U'tza' nacālimakxteka ixtāta'
lā' ixtzi't kalhatin chi'xcu' lā'
natā'takēxtimī ixpuscāt.

⁸Lā' ixtu'ca'n natala hua'chilh
xmān kalhatin.

Chuntza' tatzo'kni'. Lā' chuntza'
tū'tza' kalhatu' xlaça'n; xmān
kalhatin. ⁹Lā' chuntza' tū' limakuan
palh chi'xcuhui'n cālāmāmakxtekē
a'nti Dios cātlahuanī't chu lakatin.

¹⁰Lā' a'xni'ca' tatanūpā nac chic,
takalhasqui'nīlh i'sca'txtunu'ni'n
ixpālacata a'ntū hualh. ¹¹Lā' Jesús
cāhuanilh:

—Chu a'nti namakxteka
ixpuscāt lā' palh natā'tapūchahua
ā'kalhatin puscāt, huā'mā' chi'xcu'
makpuscātini'n. Lā' chuntza'
tlahuani' huan xapū'la ixpuscāt
a'ntūn tū' limakuan. ¹²Lā' palh
kalhatin puscāt namakxteka ixkōlu'
lā' natā'tapūchahua ā'kalhatin
chi'xcu', chuntza' huā'mā' puscāt
naka'lhī ixmakchi'xcu'.

Jesús cāsicua'lanālīlh huan camana'

Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17

¹³Lā' cālīmini'ca Jesús camana'
para que ixcā'a'cpūxa'malh.

Lā' i'sca'txtunu'ni'n tatzuculh
talacaquilhni a'nti ixtalīmin.

¹⁴Lā' a'xni'ca' Jesús ca'tzīlh
a'ntū ixtatlahuamā'na, xacā'lh lā'
cāhuanilh i'sca'txtunu'ni'n:

—Cacāmakxtektit

quintalakmin huan camana' lā'
tū' cacāmāmakchuyi'tit como
huan a'nti natatapa'ksī con Dios
a'nlhā māpa'ksīni'n, xlaça'n a'nti
naquintalipāhuan hua'chi huan

tamā'na camana'. ¹⁵Ixlistu'ncua' iccāhuanīyāni' que a'ntīn tū' takalhlaka'i' hua'chi laksana'tā'n takalhlaka'i', tū' maktin catitatanūlh a'nlhā māpa'ksīni'n Dios.

¹⁶Lā' Jesús cācha'xli huan camana' lā' cāmūspa'lhli con ixmacan lā' cāsīcua'lanālih.

**Kalhatin chi'xcu' a'nti rico
tā'chihuina'lh Jesús**

Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30

¹⁷Lā' Jesús a'mpā, lā' ixtlā'huantēlha nac tej. Lā' laktu'jnulh kalhatin chi'xcu' lā' tatzokostani'lh Jesús lā' kalhasqui'nīlh:

—Tzeyā Mākalhtō'kē'ni' hui'x. ¿Tuchū na'ictlahua para na'icka'lhī quinquilhtamacuj para pō'ktu?

¹⁸Lā' Jesús huanilh: —¿Chā māchekxi'ya' a'ntū huanicu'tun a'xni'ca' quihua'ni'ya' palh tzey quit? Xmān kalhatin a'nti tzey lā' ū'tza' Dios. ¹⁹Hui'x ca'tziya' ixlimāpa'ksīn Dios a'ntū huan chuntza':

Tū' timakpuscātini'na'.

Tū' timaknīni'na'.

Tū' tika'lhāna'na'.

Tū' tilichihuina'na' ā'kalhatin a'ntūn tū' stu'ncua'.

Tū' ti'a'kxokonuna'na' para natlaja'ya'.

Cacā'a'kahuā'na'ni' mintāta' lā' mintzī't.

²⁰Lā' xla' kalhtilh:

—Mākalhtō'kē'ni', huāk huā' tamā'na ictlōkentaxtūkō'nī'ttza' desde quiliti'na'j.

²¹Entonces Jesús laktzi'lh lā' pāxqui'lh lā' huanilh:

—Xmān lakatin catūhuā sputni'yāni' a'ntū natlahua'ya'. Caquistā'kō'j huāk a'ntū ka'lhī'ya' lā' nacāmālacpitzī'ni'ya' huan tumīn huan pobresni' lā' naka'lhī'ya' a'nchī rico nalila'ya' nac a'kapūn. Lā' ā'calistān naquintā'pina', a'yuj napātīni'na'.

²²Lā' a'xni'ca' huan chi'xcu' kaxmatli huā'mā' tachihiuīn, lej līlakaputzalh lā' a'lh como lej rico ixuanī't.

²³Lā' Jesús lakachu cālaktzī'lh tachi'xcuhui't lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'nī'n:

—Lej jicslihua' para xla'ca'n a'nti lacricosnu' natatamakxteka que Dios nacāmāpa'ksī.

²⁴Lā' i'sca'txtunu'nī'n talilē'cnīlh ixtachihiuīn. Lā' Jesús cāhuanipā:

—Qui'amigos, iccāhuanīyāni' que xla'ca'n a'ntīn talipāhuan ixtumīnca'n, lej jicslihua' natatamakxteka que Dios nacāmāpa'ksī. ²⁵Ca'tziyā'tit que tūlalh catitanūlh lakatin camello na ixtani' lixtokon. Más jicslihua' para kalhatin rico natamakxteka que Dios namāpa'ksī.

²⁶Lā' xla'ca'n lej lhūhua' talē'cnīlh lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿tichūn tzē namāpūtaxtūcan?

²⁷Lā' Jesús cālaktzī'lh lā' cāhuanilh:

—Huan chi'xcuhui'n tūlalh catitatlauhualh nīn tuntū' para natapūtaxtu, xmān Dios tzē nacāmāpūtaxtū como Dios tzēn tlahua huāk catūhuā.

²⁸Lā' Pedro tzuculh chihuina'n lā' huanilh Jesús:

—Ica'kxtekui'likō'uj ixlihuāk a'ntū xa'icka'lhīyāuj lā' iccāstālani'mā'ni'.

²⁹Lā' Jesús kalhtini'lh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.

A'nan a'nti nata'a'kxtekui'li catūhuā por quimpālacata lā' ixpālacata kalhlaka'i' xatzey tachihiūn.

Nata'a'kxtekui'li ixā'lacchicni'ca'n, o ixtā'timīnca'n, o ixtzi'tca'n, o ixtāta'ca'n, o ixcamana'ca'n, o ixā'tacuxtuca'n. ³⁰Xlaca'n a'nti nata'a'kxtekui'li, ā'chulā' nataka'lhī nac huā'mā' quilhtamacuj. Hua'chi cien veces lihua'ca' nataka'lhī ixā'lacchicni'ca'n lā' nā lhūhua' ixtā'timīnca'n lā' ixtzi'tca'n lā' ixtāta'ca'n lā' ixcamana'ca'n lā' ixā'tacuxtuca'n. Lā' nā nacāmāpātīnican. Lā' nataka'lhī ixquilhtamacujca'n para pō'ktu a'nlhā Dios māpa'ksīni'n.

³¹Lā' lhūhua' a'nan a'nti lej tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, tū' lej catitatasqui'nīlh. Lā' lhūhua' a'nan a'ntīn tū' tatasqui'nī huā'tzā'; pero a'nlhā Dios māpa'ksīni'n, lej natatasqui'nī.

Jesús huampā que ka'lhī nani

Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34

³²Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n ixtatā'cxtunu'ntēlha para nac Jerusalén lā' Jesús ixcāpū'lani'tēlha lā' xlaca'n talē'cnīlh. Lā' huan a'nti ixtastālani' ixtajicua'n. Lā' chu cālē'mpā lacachuna'j huan kalhacāujtu' i'sca'txtunu'nī'n lā' tzucupā cāhuani a'ntū napātīle'keni'.

³³Lā' Jesús cāhuanilh:

—Ca'tziyā'tit que a'mā'nauj para nac Jerusalén. Lā' a'ntza' naquimacamāstā'can como quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n. Naquimacamāstā'can con

huan xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n huan ley. Lā' xlaca'n natahuan que caquimaknica. Lā' xlaca'n naquintamacamāstā' con huan maktiyāti'n. ³⁴Lā' naquintalakapala lā' naquintakēsnoke lā' naquintachojmanī lā' naquintamaknī. Lā' ixlīlakatu'tun chi'chini' na'iclahuanchoko de na ixlacelhpu'nanca'n huan nīni'n.

Jacobo lā' Juan tasqui'ni'lh lakatin talakalhu'mān

Mt. 20.20-28

³⁵Lā' Jacobo lā' Juan, ixo'kxa'n Zebedeo, talaktapajtzūlh Jesús lā' tahuanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', iclacasqui'nāuj naquilātīlahua'ni'yāuj a'ntū na'iccāsqui'ni'yāni'.

³⁶Lā' xla' cākalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'nā'tit na'iccātīlahua'ni'yāni'?

³⁷Lā' xlaca'n tahuanilh:

—A'xni'ca' hui'x namāpa'ksīni'nkō'ya', quina'n iclacasqui'nāuj na'iccāpāxtūtahui'layāni', kalhatin na mimpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin na mimpāxtuxuc.

³⁸Pero Jesús cāhuanilh:

—Hui'xina'n tū' māchekxi'yā'tit a'ntū quilāsqui'ni'mā'nauj. ¿Chā tzē natāyani'yā'tit palh napātini'nā'tit hua'chi quit na'icpātini'n? U'tza' hua'chilh pōko'tnū'nā'tit quintaza lā' hua'chilh quintā'a'kpaxā'tit.

³⁹Lā' xlaca'n tualh:

—Tzē na'ictlahuayāuj; tzē na'ictāyani'yāuj.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' que napātini'nā'tit hua'chi quit. ⁴⁰Pero ū'tza' huā'mā'

naquilāpāxtūtahui'layāuj, quit tūla icmāpa'ksi. Hua'mā' pūtahui'lh cāxui'lica xmān para huan a'nti Dios lacsacli.

⁴¹Lā' a'xni'ca' huan kalhacāuj sca'txtunu'ni'n taca'tzilh a'ntū kalhasqui'nica Jesús, tatzuculh ta'a'kchā'n ixpālacata Jacobo lā' Juan. ⁴²Lā' Jesús cāta'sani'lh ixlihuākca'n lā' cāhuanilh:

—Hui'xina'n ca'tziyā'tit a'nchīn tahuani't huan a'ntin tamāpa'ksini'n nac cā'ti'ya'tna'. Xlaca'n hua'chi ixtēcu'ni'n a'ntin tatapa'ksi con xlaca'n. Lā' lej palha' tamāpa'ksini'n. ⁴³Tū' chuntza' catilal na milaclhpu'nanca'n. Chuxatī a'nti lacu'tun xamāpa'ksini' na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixlacscujni'ca'n ā'makapitzin.

⁴⁴Chuxatī a'nti naputza a'nchī lihua'ca' natasqui'ni na milaclhpu'nanca'n, maclacasqui'n que xla' nala hua'chi ixtasācuca'ca'n ā'makapitzin de hui'xina'n.

⁴⁵Quit māni' huan Chi'xcu' xala' Tālh mā'n. Lā' quit tū' icmilh para na'icla hua'chi xapatrōn; quit icmilh para na'icscuja lā' para na'iccāmaktāya ā'makapitzin. Lā' na'icmacamāstā' quinquilhtamacuj para na'iccāmāpūtaxtū lilhūhua' — hualh Jesús.

Jesús mālacahuānīlh Bartimeo a'nti lakatzī'n ixuanī't

Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43

⁴⁶Lā' tachā'lh huan nac cā'lacchicni' a'nlhā huanican Jericó. Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' nac Jericó, tatā'a'lh i'sca'txtunu'ni'n lā' lhūhua' tachi'xcuhui't. Lā' na

ixquilhtūn tej i'squi'nihuā'yahuī' huan lakatzī'n a'nti ixuanican Bartimeo ixo'kxa' Timeo. ⁴⁷Lā' a'xni'ca' ca'tzilh que ixtētaxtumā' Jesús xala' nac Nazaret, tzuculh ta'sa lā' hualh:

—Jesús, hui'x ixtā'nat David a'nti xa'icka'lhīmā'nauj. Caquilakalhu'ma' quit.

⁴⁸Lā' lhūhua' chi'xcuhui'n talacaquilhnīlh lā' tahuanihl:

—Caquilhca'csla'.

Lā' Bartimeo ā'chulā' ixta'sa lā' hualh:

—Hui'x ixtā'nat David a'nti xa'icka'lhīmā'nauj, caquilakalhu'ma' quit.

⁴⁹Lā' Jesús tāyalh lā' cāhuanilh i'sca'txtunu'ni'n:

—Cata'sa'ni'tit.

Lā' tata'sani'lh huan lakatzī'n lā' tahuanihl:

—Capāxu'hua' lā' catāya'. Jesús ta'sani'yāni'.

⁵⁰Lā' xla' tamakxtulh ixtakēnu' lā' tāyalh lā' lakmilh Jesús. ⁵¹Lā' Jesús kalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū lacasqui'na' na'ictlahuani'yāni'?

Lā' huan lakatzī'n huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni', caquimālacahuā'ni'pala'.

⁵²Lā' Jesús huanilh:

—Tzē'tza' napina'. Hui'x kalhlaka'i'ni'ta' que quit na'icmālacahuāni'yāni' lā' ū'tza' litzeya'ntitza'.

Lā' chu limaktin lacahuāna'lh lā' stālani'lh Jesús nac tej.

Jesús lā' i'sca'txtunu'ni'n tachā'lh nac xcānsipej Jerusalén

Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19

11 Lā' a'xni'ca' ixtapajtzūtēlhatza' nac Jerusalén, tachā'lh

huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican
Olivos, lā' ū'tza' pajtzu huan
cā'lacchicni' a'nlhā huanican Betfagē
lā' a'nlhā huanican Betania. Lā' Jesús
cāmāpū'lilh kalhatu' i'sca'txtunu'ni'n
2lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni'
a'ntūn tasu'yu na milacapūnca'n.
Lā' a'xni'ca' nachipinā'tit
nalaktzī'nā'tit lakatin xaska'ta'
burro a'ntū chī'yāhuacanī't. Nīn
tinti'na'j kētahui'lanī't. Caxcuttit
lā' caquilālīmini'uj huā'tzā'. 3Lā'
palh catīhua' nacākalhasqui'ni'yāni':
“¿A'chī' xcutpā'na'ntit huan burrito?”,
hui'xina'n nakalhtini'nā'tit: “Huan
Māpa'ksini' maclacasqui'n lā'
tuncan namacamimpala huā'tzā'”.

4Lā' ta'a'lh lā' takakslī
lakatin xati'na'jcus burro a'ntū
ixchī'yāhuacanī't. Ixyā nac tej
pajtzu xamākalhcha lakatin chic.
Lā' tatzuculh taxcuta.

5Lā' makapitzīn chī'xcuhui'n a'ntī
ixtayāna' takalhasqui'nīlh:

—¿Tuchū tlahua'pā'na'ntit? ¿A'chī'
xcutpā'na'ntit huan burro?

6Lā' huan sca'txtunu'ni'n
takalhtini'lh chu a'nchī Jesús
ixcāhuanini't. Lā' huan chī'xcuhui'n
tamakxtekli ta'a'n huan
sca'txtunu'ni'n. 7Lā' talīmini'lh
Jesús huan xati'na'jcus burro lā'
talikētlapalh ixtakēnu'ca'n lā' xla'
kētō'lalh. 8Lā' līhūhua' tachi'xcuhui't
tamāpi'lh ixtakēnu'can nac tej.
Lā' ā'makapitzīn ixtacā' xati'na'j
ixpeken qui'hui' para natamāpi' nac
tej. Chuntza' talimāsu'yulh palh
ixta'a'cnīni'ni'mā'na Jesús.

9Lā' a'ntī ixtapū'lani'tēlha lā' a'ntī
ixtastālani'tēlha tatzuculh tata'sa lā'
tahualh:

—iCamācā'tanīca Dios!
Dios casicua'lanālilh a'ntī
mīmā' por ixlīmāpa'ksīn huan
Māpa'ksini' quinDiosca'n. 10Dios
casicua'lanālilh huan līmāpa'ksīn
a'ntū nala, lā' ū'tza' hua'chī
ixlīmāpa'ksīn quixū'yāpapca'n
David.

11Lā' a'xni'ca' Jesús chā'lh
nac Jerusalén, tanūlh nac
xaka'tla' litokpān. Lā' como
kōtanūtza' ixuani't, a'xni'ca'
lakachu lacahuāna'lh na ixchakān
litokpān, taxtulh lā' cātā'a'lh huan
kalhacāujtu' sca'txtunu'ni'n nac
Betania.

Jesús lacaquilhnīlh huan xaqui'hui' higo

Mt. 21.18-19

12Lā' ixlīlakalī a'xni'ca' tataxtulh
de nac Betania, Jesús ixtzi'ncsa. 13Lā'
de makat laktzī'lh a'katin xaqui'hui'
higo lā' ixtaxtuni'ni'ttza' xachi'tin
huan qui'hui'. Lā' Jesús tapajtzūlh
para nalaktzī'n palh ixua'ca'tza'
xatō'ca't. Lā' a'xni'ca' chā'lh a'nlhā
ixyā huan qui'hui', tū' ixka'lhī
ixtō'ca't. Xmān xachi'tin ixka'lhī
como tūna'j ixchā'n ixpūlan higo.
14Lā' Jesús huanilh huan qui'hui':
—Tū' maktin catīhua'ca' mintō'ca't.
Lā' i'sca'txtunu'ni'n takaxmatli
a'ntū huanilh huan qui'hui'.

Jesús cātlakaxtulh de nac xaka'tla' litokpān huan stā'na'ni'n

Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22

15Lā' a'xni'ca' tachā'lh nac
Jerusalén, Jesús tanūlh nac xaka'tla'
litokpān lā' tzuculh cātlakaxtu
huan a'ntī ixtastā'namā'na lā' huan
a'ntī ixtatamāhuana'mā'na na

ixtanquilhni' huan litokpān. Lā' cāmākpūspi'tni'kō'lh ixmesaca'n huan a'nti' ixtaxtāpalimā'na ixtumīnca'n tachi'xcuhui't lā' nā' ixpūtahui'lhca'n huan a'nti' ixtastā'mā'na pālūmax. ¹⁶Lā' tū' makxtekli que nīn tinti' natētaxtu na ixtanquilhni' huan litokpān palh ixlē'mā' catūhuā. ¹⁷Lā' ixcāmāsu'ni' huan tachi'xcuhui't lā' hualh:

—¿Chu tū' tatzo'kni' chuntza'?:
“Quinchic namāpācuhui'can chic a'nlhā tlahuacan oración. Huan tachi'xcuhui't xalanī'n calhāhuā natamin tatlahua oración”.
Lā' a'nchīn tlahuapā'na'ntit, litlahuacanī't hua'chi ixpūtatzē'kni'ca'n ka'lhāna'nī'n.

¹⁸Lā' cāmāca'tzinica xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n huan ley. Lā' xlaca'n ixtaputzamā'na a'nchī natalimaknī Jesús. Ixtajicua'ni' Jesús como ixlīhuākca'n huan tachi'xcuhui't ixtalē'cnī a'nchī ixmāsu'yu. ¹⁹Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūnī'ttza' huan chī'chini', Jesús lā' i'sca'txtunu'ni'n tataxtulh de nac Jerusalén.

Scōhualh huan xaqui'huī' higo

Mt. 21.20-22

²⁰Lā' ixlīlakali cā'tzi'sāt tatētaxtulh a'nlhā ixyā huan xaqui'huī' higo lā' talaktzi'lh a'nchī i'scōhuankō'ni'ttza' hasta ixtankāxē'k. ²¹Lā' Pedro pāstacli a'ntū pātē'kelh lā' huanilh Jesús:
—Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Huan qui'huī' scōhuantāyakō'ltza'; huan a'ntū macapūlhca'.

²²Lā' Jesús cākalhtilh:

—Cakalhlaka'i'tit Dios. ²³Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxatī a'nti' xa'nca nakalhlaka'i' lā' tū' naka'lhī lakatu' ixtapāstacna', natlahuani'can chu a'ntū xla' nasqui'n. Palh nahuani huan kēstīn: “Catapānu' de ā'tzā' lā' catojo' nac xcān”, chuntza' napātē'ke, xmān tū' caka'lhīlh lakatu' ixtapāstacna'. ²⁴U'tza' iccālihuaniyāni' que ixlīhuāk a'ntū nasqui'ni'yā'tit a'xni'ca' tā'chihuīna'mpā'na'ntit Dios, caka'lhīlaka'i'tit que ka'lhīyā'tittza'. Lā' namaklhtīnī'nā'tit. ²⁵Lā' a'xni'ca' natāya'yā'tit lā' tlahua'pā'na'ntit oración, namāspūtūnu'ni'yā'tit catīhuā palh cātlahuani'ni'ta'ni' a'ntūn tū' tzey. Chuntza' minTāta'ca'n nac a'kapūn tzē nacāmāspūtūnu'ni'yāni' mintalaclē'i'ca'n. ²⁶Lā' palh hui'xina'n tū' cāmāspūtūnu'ni'yā'tit ā'makapitzīn, minTāta'ca'n nac a'kapūn tū' caticāmāspūtūnu'ni'ni' mintalaclē'i'ca'n hui'xina'n.

Kalhasqui'nica Jesús ixpālacata ixlīmāpa'ksīn

Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8

²⁷Lā' tachā'lh nac Jerusalén. Lā' a'xni'ca' Jesús ixlatlā'huan nac xaka'tla' litokpān, talaktapajtzūlh xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n huan ley lā' xalacpapatzīnī'n israelitas. ²⁸Lā' takalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixquilhtampān litlahua'pā't huā'mā'na catūhuā? ¿Tichū maxqui'ni' huā'mā' limāpa'ksīn?

²⁹Lā' Jesús cākalhtilh:

—Nā quit na'iccākalhasqui'nīyāni' catūhuā. Lā' palh naquilākalhtiyāuj, nā quit na'iccāhuanīyāni' tichū ixquilhtampān iclītlahuamā' huā'mā'na catūhuā. ³⁰¿Tichū ixquilhtampān ixlīmā'kpxāni'n Juan? ¿Ixquilhtampān Dios o ixquilhtampān tachi'xcuui't? Caquilākalhtij.

³¹Lā' xla'ca'n tatzuculh talacchihuīna'n ixa'cstuca'n lā' talāhuanilh:

—¿Chichū nahuanīyāuj? Palh nahuanīyāuj que Dios māpa'ksilh huan Juan, naquincākalhasqui'nīyāni': "Lā' ¿a'chī' tū' kalhlaka'i'nī'ta'ntit?"

³²Lā' tūla catihuaniuj que chi'xcuui'n tamāpa'ksilh como cājicua'ni'yāuj tachi'xcuui't —talāhuanilh.

Ixtajicua'n que tachi'xcuui't nata'a'kchā'n como ixlihuākca'n ixtakalhlaka'i' que Juan stu'ncua' ixa'cta'sana' Dios ixuanī't. ³³Lā' ū'tza' talikalhtilh Jesús:

—Tū' iccā'tzīyāuj tichū ixquilhtampān.

Lā' Jesús cāhuanilh:

—Nīn quit tū' icticāhuanini' tichū ixquilhtampān iclītlahuamā' huā'mā'na catūhuā.

A'nchī litalacastuca huan tūn tū' tzeyā tasācua'ni'n

Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19

12 Lā' Jesús tzuculh cālītā'chihuīna'n huan tachi'xcuui't con a'ntū litalacastuca lā' cāhuanilh:

—Ixuī' kalhatin chi'xcu' a'ntī cha'nli mayāc a'ntū māsā' uvas. Lā' licorralhui'lilh chihuix ixti'ya't lā'

cāxtlahualh ixpūchi'tni' lā' yāhualh lakatin torre a'ntū napūmaktaka'lha ixpū'uva.

¹Lā' ā'calistān cāmāsācua'ni'lh ixti'ya't makapitzīn tasācua'ni'n para natascuja i'tātna'. Lā' xla' a'lh tachoko makat. ²Lā' a'xni'ca' chilhtza' ixpūlan uvas, macā'lh ixlacscujni' na ixpū'uva. A'lh cāsqui'ni' huan tasācua'ni'n catamacamaxqui'lh huan a'ntūn tamakalanī't a'ntū ixla' ixtēcu' ti'ya't. ³Pero huan tasācua'ni'n tachi'palh huan lacscujni' lā' tatucslī lā' chu chuntza' tamāspi'tchokolh. Tū' maxqui'ca nīn tuntū'. ⁴Lā' huan ixtēcu' pū'uva chu macā'mpā ā'kalhatin ixlacscujni'. Lā' huan tasācua'ni'n tamūta'lalh lā' talakapalalh lā' chu chuntza' tamacā'lh. ⁵Lā' huan ixtēcu' macā'mpā ā'chā'tin lā' tamakni'lh xla'. Lā' huan ixtēcu' cāmacā'mpā lūhuhua' ā'makapitzīn. Huan tasācua'ni'n talacnicui'lilh makapitzīn lā' tamakni'lh ā'makapitzīn.

⁶A'xmān kalhatin ixuī'cus a'ntīn tzē namacā'ncan, lā' ū'tza' ixo'kxa' a'ntī lej ixpāxqui'. Lā' xla' ā'xmān macā'lh lā' hualh: "Ka'lhī que nata'a'cnīni'ni' qui'o'kxa'". ⁷Pero huan tasācua'ni'n talāhuanilh: "U'tza' huan a'ntī nalitachoko ixlihuāk a'ntū ka'lhī ixtāta'. Camakniuj lā' chuntza' quilaca'n nala huan pū'uva". ⁸Lā' tachi'palh lā' tamakni'lh lā' tamaka'lh ixquilhtūn huan pū'uva.

⁹Lā' Jesús cākalhasqui'ni'lh: —¿Chī puhua'nā'tit? ¿Tuchū nacātlahuani' huan tamā'na' a'ntīn tamaksācua'lh? Na'a'n lā'

nacāmāspūtūkō' huā' tamā'na
tasācua'ni'n lā' nacāmāsācua'ni
huan pū'uva ā'makapitzin xtunc
tasācua'ni'n.

¹⁰¿Chā tū' maktin
lakapūt'le'keni'ta'ntit na ixtachihuīn
Dios ixpālacata ixO'kxa'? Xla'
hua'chi huan chihuix a'ntū
lītzo'kcani't lā' chuntza' huan:

Huan xakana'ni'n talakmaka'lh
huan chihuix lā' māni' ū'tza'
lani't huan chihuix a'ntū más
tasqui'ni.

¹¹Chuntza' tlhualh huan
Māpa'ksini' lā' quina'n
iclē'cnīyāuj.

¹²Lā' ixtā'ca'tza Jesús
titachi'pacu'tulh como
tamāchekxilh que xlaça'n
ixtalitalacastuca hua'chi huan
tasācua'ni'n nac pū'uva. Lā' como
ixtajicua'ni' tachi'xcuhuī't, ū'tza'
talimāxteklī lā' ta'a'lh.

Ixpālacata huan tamātā'jin

Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26

¹³Lā' cālākmācā'nca Jesús
ā'makapitzin fariseosnu'
lā' ixchi'xcuhuī'n Herodes.
Cālākmācā'nca para nataxaxmatxtu
catūhuā a'ntūn tzē natalē'ksa'nīni'n.

¹⁴Lā' a'xni'ca' talāchā'lh,
tahuānilh:

—Mākalhtō'kē'ni', icca'tziyāuj
que hui'x hua'na' a'ntū stu'ncua'.
Hui'x tū' tlhua'ni'ya' cuenta a'nchī
talīchihuīna'nāni' tachi'xcuhuī't.
Lā' chu a'extim cālaktzi'na'
ixlihuākca'n tachi'xcuhuī't. Lā'
hui'x xa'nca māsu'yu'ya' a'nchī
Dios lacasqui'n. ¿Chā limakuan
na'icmāpalayāuj a'ntū māta'jini'n
huan emperador o tū' tasqui'ni?

¹⁵Lā' Jesús ixca'tzi que
xmān ixtalilaktzi'ncu'tun lā'
cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chi' quilālilaktzi'ncu'tunāuj?
Caquilālīmini'uj lakatin tumīn para
na'iclaktzi'n.

¹⁶Lā' talīmini'lh lakatin denario
a'ntū ixtumīnca'n lā' Jesús
cākalhasqui'nīlh:

—¿Tichū ixlacan tasu'yu nac
huā'mā' tumīn lā' tichū ixtacuīni'
tatzo'kni'?

Lā' xlaça'n tahuānilh:

—Ixla' huan emperador.

¹⁷Lā' tuncan Jesús cāhuānilh:

—Pues camacamaxqui'tit
huan emperador a'ntū ixla' lā'
camacamaxqui'tit Dios a'ntū ixla'.

Lā' xlaça'n lej talē'cnīlh a'nchī
cākalhtīlh Jesús.

Kalhasqui'nica Jesús ixpālacata a'nti natalakahuanchoko

Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40

¹⁸Lā' talakmilh Jesús saduceosnu'.
Xlaça'n tamāsu'yu que tū'
catilakahuanchokoca. Lā' ū'tza'
talīhuānilh:

¹⁹—Mākalhtō'kē'ni', Moisés
quincāmāchokoni'ni' huā'mā'
tatzo'kni': Palh nanī kalhatin
chi'xcu' a'ntin tapūchahuāni'ttza',
lā' palh nīmaka'n ixpuscāt lā' palh
tintī' ixcamān, maclacasqui'n que
huan lakapūt natā'tapuchahua
ixyāsta' a'ntī xastancu. Lā' huan
xapū'la o'kxa' a'ntī nalacatuncūi
nala ixo'kxa' huan xapuxcu'
a'ntī nīni'ttza'. ²⁰Ixa'nan
kalhatojon litā'timīn. Lā' xapuxcu'
tapūchahualh lā' tū' ixka'lhī
ixcamān a'xni'ca' nīlh. ²¹Lā'
kalhatin i'stancu tā'tapūchahualh

huan lakapūt lā' nā xla' nīlh lā' tū' ka'lhīlh ixcaman. Lā' chuntza' pātē'keni'lh ā'kalhatin i'stancu a'xni'ca' tā'tapūchahualh huan lakapūt. ²²Chuntza' kalhatunu' de ixkalhatojonca'n tatāt'apūchahualh huan puscāt lā' tū' taka'lhīlh ixcamanca'n a'xni'ca' tanilh. Lā' a'xmān nīlh huan puscāt. ²³Lā' a'xni'ca' nalakahuanchokocan, ōtichū i'xla' nala huanmā' puscāt? Ixkalhatojonca'n ixtatāt'apūchahuani't.

²⁴Lā' Jesús cākalhtīlh:

—U'tza' lita'a'kxokonī'ta'ntit mē'cstuca'n como tū' ca'tziyā'tit a'ntūn tatzo'kni' huan na ixtachihuin Dios lā' nīn tū' māchekxi'yā'tit chī huanī't i'xlimāpa'ksin. ²⁵Lā' a'xni'ca' huan nīnī'n natalakahuanchoko, tū' catitapūchahuaca lā' nīn tū' catitamāstā'lh ixtzu'maljanca'n para natatapūchahua. Xlaca'n natala hua'chi ixāngeles Dios xala' nac a'kapūn. ²⁶Lā' Moisés tzo'kli i'xpālacata a'nti natalakahuanchoko a'xni'ca' tzo'kli i'xpālacata huan pūtzinga'j qui'hui' a'ntū i'xlamamā'. ōChu tū' lakapūtē'keni'ta'ntit a'ntū Dios huanilh Moisés? Chuntza' hualh: “Quit ixDiosca'n Abraham lā' Isaac lā' Jacob”, hualh. ²⁷U'tza' huanicu'tun que xlaca'n lakahuan a'yuj tanilh de makāntza' lā' Dios ū'tza' ixDiosca'n xalakahuan lā' tū' huan xanīnī'n. Hui'xina'n lej ta'a'kxokoyā'tit mē'cstuca'n.

Huan limāpa'ksin a'ntū lihua'ca' tasqui'nī

Mt. 22.34-40; Lc. 10.27

²⁸Lā' cālakmilh Jesús kalhatin xamākalhtō'kē'ni'

huan ley lā' cākaxmatli a'nti ixtalāsta'lamā'na. Lā' ca'tzīlh que Jesús xa'nca cākalhtīlh. Lā' tuncan kalhasqui'nīlh:

—ōTuchūyā limāpa'ksin más tasqui'nī?

²⁹Lā' Jesús kalhtīlh:

—Huan limāpa'ksin a'ntū más tasqui'nī, ū'tza' huā'mā': “Cakaxpa'ttit hui'xina'n israelitas. Huan Māpa'ksini' quinDiosca'n xmān ū'tza' Māpa'ksini'. ³⁰Lā' napāxqui'ya' huan Māpa'ksini' a'nti minDios con i'xlihuāk mi'a'clhcunuc lā' con i'xlihuāk mintapāstacna' lā' mintahuixcān”. ³¹Lā' i'xli'akatu' limāpa'ksin ū'tza' huā'mā': “Napāxqui'ya' ā'kalhatin chu a'cxtim hua'chi mē'cstu pāxqui'ca'na”. Tū' a'nan ā'lakatin limāpa'ksin a'ntū más tasqui'nī que huā' tamā'na.

³²Lā' tuncan xamākalhtō'kē'ni' huan ley huanilh:

—Lej stu'ncua' a'ntū' hua'na', Mākalhtō'kē'ni'. Hui' kalhatin Dios lā' xla' xmān i'xa'cstu Dios. ³³Lā' tasqui'nī napāxqui'yāuj con i'xlihuāk qui'a'clhcunucca'n lā' con i'xlihuāk quintapāstacna'ca'n lā' quintahuixcānca'n. Nā tasqui'nī napāxqui'yāuj ā'kalhatin chu a'cxtim hua'chi quē'cstuca'n quincātapāxqui'yāni'. Palh chuntza' natlahuayāuj, ū'tza' lihua'ca' xatzey que na'a'ksajuī'yāuj Dios a'ntū lhcuyucan o maknīcan.

³⁴Lā' Jesús cuenta tlhualh a'nchī xa'nca pāstacli lā' kalhtīlh xamākalhtō'kē'ni' huan ley. Lā' Jesús huanilh:

—Tisputni'yāni' xmān macsti'na'j para natapa'ksi'ya' con Dios.

Lā' tinti'tza' ixkalhasqui'nīcu'tun nīn tuntū' como ixtajicua'n.

I'xū'yāpapna' Jesús*Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44*

³⁵Lā' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan tachi'xcuui't nac xaka'tla' litokpān lā' cāhuanilh:

—Cristo ū'tza' a'nti Dios hui'ililh ixlimāpūtaxtunu'. Lā' ĩ'a'chī' tahuan huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley que Cristo i'xū'yātā'nat David? ³⁶Māni' David hualh chu a'nchī māsuni'lh Espiritu Santo lā' chuntza' tzo'kli:

Huan Māpa'ksini' Dios huanilh quiMāpa'ksini': "Catahui'la' quimpāxtūcāna'j hasta a'xni'ca' na'iccātłajakō' ixlīhuākca'n mintā'ca'tza"

—huan pāxtūcāna'j a'nlhā a'cnīni'ni'can—. ³⁷Palh David līchihuīna'lh i'xū'yātā'nat lā' māpācuhiūlh ixMāpa'ksini', ū'tza' huanicu'tun que xla' lihua'ca' xaka'tla' nala —hualh Jesús.

Lā' chu catihuāyā tachi'xcuui't līpāxūj takaxmatli.

Jesús cālē'ksa'nīni'lh**xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley***Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47*

³⁸Lā' a'xni'ca' Jesús ixcāmāsu'ni'mā' huan tachi'xcuui't, ixcāhuani':

—Catamaktaka'łhtit lā' tū' nacāta'a'kxokoyāni' huan xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley a'ntin tapūlatā'kchokocu'tun pūłhmā'n ixtakēnu'ca'n hua'chi a'nti lej taca'tzi. Nā talacasqui'n que cacātā'chihuīna'nca lā' cacā'a'cnīni'ni'ca nac cā'tejen.

³⁹Lā' na ixlitokpānca'n israelitas xlaca'n taputza pūtahui'lh a'ntū

tahui'łāna' calacan lā' talacasqui'n que cacā'a'cnīni'ni'ca a'nlhā tlahuacan cā'tani'. ⁴⁰Lā' xlaca'n ta'a'kxokomakłhtī ixchicca'n lakapūtnu' lā' ā'calistān lej xlit takalhtō'ka' a'nlhā nacālaktzi'nca n lā' chuntza' talī'a'kxokonun'. A'chulā' natapātini'n que ā'makapitzin.

A'ntū mästā'lh huan pobre lakapūt*Lc. 21.1-4*

⁴¹Lā' Jesús tahuī'lh na ixlacapūn a'nlhā ixmojōcan tumin a'ntū a'ksajcan Dios. Lā' ixcālaktzi'mā' huan tachi'xcuui't a'xni'ca' ixtamojō ixtumīnca'n. Lā' lhūhua' rīcosnu' tamojōlh lhūhua' ixtumīnca'n. ⁴²Lā' milh kalhatin lakapūt; lej pobre ixuani't. Lā' xla' cāmojōlh lakatu' ixtumīn de cobre; xmān macsti'na'j ixtapalh. ⁴³Lā' Jesús cāta'sani'lh i'sca'txtunu'ni'n lā' cāhuanilh:

—Ixlistu'ncua' iccāhuanīyāni' que a'ntū mojōlh huā'mā' pobre lakapūt lihua'ca' ixtapalh na ixlacapūn Dios que a'ntū tamojōlh huan ā'makapitzin. ⁴⁴Xlaca'n tamojōlh xmān a'ntū ixcā'a'katāxtūni'ni'ttza' como xlaca'n lacricos. Lā' huan puscāt, xla' a'yuj sputni' ixlīhuat, pero mästā'kō'lh ixlīhuāk a'ntū ixpūlatahui'lh.

Jesús hualh que nalactlahuacan xaka'tla' litokpān*Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6*

13 Lā' a'xni'ca' Jesús ixtaxtumā' de nac xaka'tla' litokpān, kalhatin de i'sca'txtunu'ni'n huanilh: —Mākalhtō'kē'ni', cala'ktzi'. Lej tze'huani't huan chihuix a'ntū

litlahuacani't huā'mā' xaka'tla'
litokpān. Lej xa'nca taxtucha'.

²Lā' Jesús kalhtilh:

—Calaktzi'ntit ixlihuāk huā'mā'
a'ntū ixa' huan litokpān. Tū'
catitachokolh nīn lakatin
chihuix nac taxaka. Ixlihuākca'n
natapanckō' lā' huan taxaka nalaccla.

**A'nchī naca'tzican que palaj
na'a'ksputa huā'mā' quilhtamacuj**

Mt. 24.3-28; Lc. 21.7-24; 17.22-24

³Lā' Jesús tahuil'h na ixtūtzā'n
huan o'kspū'n a'nlhā huanican
Olivos lā' na ixlacapūn xaka'tla'
litokpān. Lā' Pedro lā' Jacobo
lā' Juan lā' Andrés tzē'k
takalhasqui'nīlh:

⁴—Iclacasqui'nāuj
naquilāhuaniyāuj lhānīn
napāt'le'ke huā' tamā'na. ¿Chichū
na'iclica'tziyāuj palh palaj
napāt'le'ke a'ntū hua'nti?

⁵Lā' Jesús tzuculh cāhuani:

—Catamaktaka'lhtit para que
nīn tinti' nacā'a'kxokoyāni' ⁶como
lhūhua' chi'xcuhui'n natahuan
palh taka'lhī quilimāpa'ksin. Lā'
chā'tunu' natahuan: “Quit Cristo
a'nti Dios lacsacui'lilh”. Lā' chuntza'
lhūhua' a'nti nacā'a'kxokocan.

⁷Lā' nakaxpa'tā'tit a'nchī sā'nān
a'nlhā pajtzu tlahuamā'ca guerra
lā' nacātamāca'tzinīyāni' a'nchī
lamā'cha' guerra makat. Tū'
tijicua'nā'tit. Chuntza' ka'lhī que
napāt'le'ke. Lā' tūna'j cati'a'ksputi.
⁸Lakatin gobierno natā'kaqui' contra
ā'kalhatin. Lā' kalhatin māpa'ksini'
natlajacu'tun ā'kalhatin. Lā' lakachu
natachiqui huan ti'ya't lā' na'a'nān
tatzi'ncsta. Lā' ixlihuāk huā'mā' xmān
ixlitzucuni' a'nchī napātini'ncan.

⁹Cuenta catlahua'tit como
nacātamacamāstā'yāni' con
huan pūchihuīna'nī'n lā'
nacātakēsno'kāni' nac litokpānna'.
Lā' por quimpālacata nacātalē'nāni'
na ixlacapūnca'n huan
gobernadores lā' na ixlacapūnca'n
māpa'ksini'nī'n. Chuntza'
nachihuīna'nā'tit por quimpālacata.

¹⁰A'xni'ca' tūna'j nasputa
huā'mā' quilhtamacuj, tasqui'nī
nacāmāsu'ni'can huan xatzey
tachihiūn huan tachi'xcuhui't
chuxalhā nac quilhtamacuj.
¹¹Lā' a'xni'ca' nacātachi'payāni' lā'
nacātamacamāstā'yāni' con huan
pūchihuīna'nī'n, tū' catilē'capintit
pū'la a'nchī nalitāmaktāyayā'tit.
Nahua'nā'tit a'ntū puhua'nā'tit
a'xni'ca' nachā'n huanmā'
hora. Tū' māni' hui'xina'n
caticihuīna'ntit. Huan Espiritu
Santo nacāmāchihuīniyāni'.

¹²Lā' a'nti quintakalhaka'i'
nacāmacamāstā'can con huan
pūchihuīna'nī'n. Lā' māni'
ixtā'tinca'n a'nti natamacamāstā'
para nacāmāknīcan. Lā' huan
xanatātana' natamacamāstā'
ixcamana'ca'n a'ntin takalhlaka'i'
para nacāmāknīcan. Lā' huan
camana' nata'a'kchā'ni' ixtāta'ca'n
lā' ixtzi'tca'n a'ntin takalhlaka'i'
lā' natāmāmaknīnīni'n.

¹³Lā' ixlihuākca'n tachi'xcuhui't
nacātaca'tzalaktzi'nāni' lā' xmān
por quimpālacata. Lā' huan a'nti
natatāyani' hasta a'xni'ca' natanī,
xlaca'n nacāmāpūtaxtūcan.

¹⁴Nalaktzi'nā'tit huā'
xako'hua'jua' a'ntū nalactlahuakō'
lā' natāya a'nlhā tū' limakuan
chu a'nchī tzo'knulh huan profeta

Daniel. Lā' quit a'nti ictzo'kmā' huā'mā', iccāhuaniyāni' hui'xina'n a'nti lakapūtle'kepā'na'ntit que cuenta catlahua'tit. A'xni'ca' nalaktzi'nā'tit huanmā', a'xni'ca' maclacasqui'n que natatzā'la hasta nac o'kspū'n xlaça'n a'ntin tahui'lāna' nac estado de Judea. ¹⁵Lā' huanmā' chi'chini' a'xni'ca' natayuja huan a'ntin tahui'lāna' na ixa'kstīn ixchicca'n, tū' catitatanūlh huan nac chic para natamāxtu catūhuā a'ntū ixa'ca'n. ¹⁶Lā' huan a'ntin tascujmā'na nac cā'tacuxtu tū' catitataspi'tli na ixchicca'n para natataya ixtakēnu'ca'n. ¹⁷Xānti tala huan puscan huan tamā'na chi'chini' palh tacamalanī't o palh tamātzī'quī'ni'ncus.

¹⁸Casqui'ni'tit Dios que tū' tasqui'nī natzā'la'yā'tit a'xni'ca' lonknu'n. ¹⁹Lā' lej napātini'ncan a'xni'ca' nala huā'mā'. Desde a'xni'ca' Dios mā'a'nanilh huā'mā' quilhtamacuj, tū' maktin pātini'ncanī't a'nchī napātini'ncan huanmā' chi'chini'. Lā' tū'tza' maktin catilalh ixtā'chuntza' ā'calistān. ²⁰Lā' palh Dios tū' ixmāti'na'jilh huā'mā' tiempo, tū' ixtapūtaxtulh nīn tintī'. Dios namāti'na'jī como lej cālakalhu'man xlaça'n a'nti cālacsacnī't.

²¹Lā' a'xni'ca' namin huanmā' lipātīn lā' palh catihuā iccāhuanini': "Chā calaktzi'ntit. A' huī' huan Cristo a'nti Dios lacsacui'lilh", tū' catikalhlaka'ī'tit. Lā' palh catihuā iccāhuanini': "Chā calaktzi'ntit. A'jnanu' yā", tū' catikalhlaka'ī'tit. ²²Natamin lhūhua' a'kxokonunī'n lā' makapitzīn natahuan que māni' xlaça'n Cristo

lā' ā'makapitzīn natahuan que māni' xlaça'n ixa'cta'sana'nī'n Dios. Lā' nā natatlahua lē'cnīn como nata'a'kxokocu'tun māni' xlaça'n a'ntin Dios cālacsacli. Tūlalh catita'a'kxokolh a'nti Dios cālacsacli pero nacā'a'kxokocan ā'makapitzīn. ²³Skalalh cala'tit. Iccāhuanini'tza' ixlihuāk huā'mā' para que tū' nacāta'a'kxokoyāni'.

A'nchī namin huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n

Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36

²⁴Lā' Jesús cāhuanipā:

—Lā' huan tamā'na chi'chini' a'xni'ca' napātle'ketza' huā'mā' lipātīn, huan chi'chini' lā' huan mālhcuyu' tū' catitamāxkakēni'lh.

²⁵Lā' huan sta'cu nataminācha' de nac a'kapūn lā' māni' huan a'kapūn natachiqui. ²⁶Lā' tuncan nalaktzi'ncan huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n a'nchī napūmin huan poklhnu'. Lej naka'lhī limāpa'ksīn lā' tzēhuani't naxkaka. ²⁷Lā' tuncan nacāmacamin ixāngeles lā' natamākēstoka a'nti cālacsaccanī't. Natamin a'nti cālacsaccanī't xalanī'n cā'quilhtamacuj.

²⁸Camaksca'ttit catūhuā de huan xaqui'huī' higo. A'xni'ca' tza'la'nka' ixpeken lā' tzucumā' tapu'n xachi'tin, hui'xina'n ca'tziyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' lej naxu'nu. ²⁹Lā' chuntza' a'xni'ca' napātle'ke ixlihuāk huā'mā' a'ntū iccāhuaniyāni', naca'tziyā'tit que tapajtzūmā'tza' a'xni'ca' nasputa huan quilhtamacuj. Tapajtzūmā'tza' hua'chi kalhatin a'nti ka'lhīmā'ca lā' yātza' na ixlacapūn huan mākālha. ³⁰Stu'ncua' a'ntū

iccāhuaniyāni'. Xlaca'n a'ntin tahui'lāna'cus tū' catitanikō'lh hasta a'xni'ca' napātle'ke ixlīhuāk huā'mā' a'ntū iccāhuanini'.

³¹Nasputa huan a'kapūn lā' nasputa huan ti'ya't pero tū' maktin catisputli quintachihuīn; natlōkentaxtūkō'can.

³²Nin tinti' ca'tzi' lhānīn namin huā'mā' chi'chini' o huā'mā' hora; nīn huan ángeles xalanī'n nac a'kapūn tū' taca'tzi'. Lā' nīn ixO'kxa' Dios tū' ca'tzi'. Xmān Dios xaTāta' ca'tzi' lhānīn mero napātle'ke.

³³Skalalh cala'tit como tū' ca'tziyā'tit lhānīn napātle'ke huā'mā'. ³⁴U'tza' hua'chi kalhatin chi'xcu' a'nti na'a'n latā'kchoko makat. Lā' cālīmāmacū'tā'qui' ixchic huan ixtasācu'a'nīn lā' cāmaxqui' ixlītōtca'n chā'tunu'. Lā' yāhua kalhatin maktaka'lhna' nac tanquilhni' lā' māpa'ksī que skalalh nala. ³⁵Chuntza' hui'xina'n skalalh cala'tit como tū' ca'tziyā'tit lhānīn namin ixtēcu' chic. Tzēlasā' namin cā'smalanka'n, o a'xni'ca' chū'cus nata'sa huan gallo, o i'tāt tzi'sa, o tuncuīni'n. ³⁶U'tza' skalalh calila'tit para que tū' lhtatapā'na'ntit a'xni'ca' chu limaktin namin. ³⁷Iccāhuaniyāni' hui'xina'n: Skalalh cala'tit. Lā' nā skalalh catalalh ixlīhuākca'n tachi'xcuhui't — cāhuanilh Jesús.

Talacchihuīna'lh a'nchī natalichi'pa
Jesús

Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53

14 I'sputacus lakatu' chi'chini' para huan cā'tani' a'ntū huanican pascua a'xni'ca' hua'can pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī

levadura. Lā' xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley ixtaputzamā'na a'nchī natali'a'kxoko Jesús para natachi'pa lā' natamāmaknīnī'n. ²Lā' talāhuanilh:

—Palh natlahuayāuj catūhuā lihuan lamā' cā'tani', huan tachi'xcuhui't natatā'kaqui'.

Kalhatin puscāt mūmā'ca'lh aceite
Jesús

Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8

³Lā' Jesús ixui' nac Betania na ixchic Simón. U'tza' huā'mā' Simón a'nti ixmasni'mā' ixquinī't lā' ixtzeyani'ttza'. Lā' a'xni'ca' Jesús ixuā'yamā' a'ntza', kalhatin puscāt laktapajtzūlh. Ixlē'mā' pātin frasco a'ntū ixlitzuma aceite a'ntū lej xatapala lā' lej mu'csa ixuani't. Lā' ū'tza' a'ntū huanican nardo. Huan puscāt pa'klhli huan frasco lā' mūmā'ca'lh Jesús huan aceite. ⁴Lā' makapitzin a'nti ixtahui'lāna' tali'a'kchā'lh lā' talāhuanilh:

—Lā' ¿a'chī' pāxcat lilalh huā'mā' aceite? ⁵Ixtapalh hua'chi ixtatlaj kalhatin chi'xcu' xatasujāt de lakatin cā'ta. Tzē i'stā'ca lā' huan tumīn tzē iccāmaxqui'ca huan pobresni'.

Lā' taquilhnīlh huan puscāt.

⁶Lā' Jesús cāhuanilh:

—Camakxtektit. ¿A'chī' mājicluhi'yā'tit huā'mā' puscāt? Quintlahuani'lh a'ntū lej tzey. ⁷Pō'ktu na'a'nan pobresni'

na milaclhpu'nanca'n. Lā' a'xni'ca' lacasqui'nā'tit, tzē nacātlahuani'yā'tit a'ntūn tzey. Pero quit tū' pō'ktu na'iccātā'latahui'layāni'. ⁸Huan

puscāt tlahualh a'ntūn tẓē ixtlahua.
Quimūmā'ca'lh aceite lā' chuntza'
quincāxtlahualihltza' como
naquimā'cnūcan. ⁹Stu'ncua'
a'ntū iccāhuaniyāni'. Chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj a'nlhā
namāca'tzinini'ncan huan xatzey
tachihiuīn ixpālacata Cristo, a'ntza'
nahuancan a'ntūn tlahualh huā'mā'
puscāt. Lā' ū'tza' ixlīhuākca'n
natalipāstaca xla' —hualh Jesús.

**Judas cāhuanilh namacamāstā'
Jesús**

Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6

¹⁰Judas Iscariote kalhatin de huan
ixlikalhacāujtu' sca'txtunu'ni'n
ixuani't. Lā' xla' cālaka'lh
xanapuxcu'nu' curasna' para
nacāhuani que ixcāmacamaxqui'llh
Jesús. ¹¹Lā' a'xni'ca' takaxmatli
a'ntū cāhuanica, tapāxuhualh
lā' tahuanih palh natamaxqui'
tumīn. Lā' Judas ixputza a'nchī
ixlimacamāstā'lh Jesús.

Jesús cātā'huā'yalh i'sca'txtunu'ni'n

Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23;

Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26

¹²Milh huan xapū'lh chi'chini'
de huan cā'tani' a'xni'ca' hua'can
pāntzi a'ntūn tū' ka'lhī levadura.
Huā'mā' chi'chini' a'xni'ca'
maknīcan huan borrego a'ntū
nahua'can para huā'mā' cā'tani'
a'ntū huanīcan pascua. Lā'
i'sca'txtunu'ni'n takalhasqui'nīlh
Jesús:

—¿Lhachū lacasqui'na' na'ica'nāuj
na'iccāxtlahuayāuj para nahua'yāuj
huan xalihua't huan cā'tani'?

¹³Lā' cāmacā'lh kalhatu'
i'sca'txtunu'ni'n lā' cāhuanilh:

—Capintit huan nac cā'lacchicni'
lā' napāxtokā'tit kalhatin
chi'xcu' a'ntī lē'mā' ixpūkxa'tni'.
Nastālani'yā'tit. ¹⁴Lā' a'nlhā
xla' natanū, nā natanū'yā'tit
lā' nahuaniyā'tit ixtēcu' huan
chic: “Huan Mākalhtō'kē'ni' huan:
¿Lhachū yā huan cuarto a'nlhā tẓē
na'iccātā'hua' quisca'txtunu'ni'n
huan xalihua't cā'tani' de pascua?”
¹⁵Lā' māni' xla' nacāmāsu'ni'yāni'
lakatin cuarto ixlītanca'estu' chic.
Lā' ka'tla' huan cuarto lā' cāxni'j
yātza'. A'ntza' nacāxtlahua'yā'tit
quilihua'tca'n.

¹⁶Lā' ta'a'lh i'sca'txtunu'ni'n
lā' tatanūlh nac cā'lacchicni'.
Lā' pātīle'kelh chu a'nchī Jesús
ixcāhuanini't lā' tacāxtlahualh
huan lihua't.

¹⁷Lā' a'xni'ca' ixtā'cnūmā'tza'
huan chi'chini', Jesús cātā'chā'lh
i'sca'txtunu'ni'n a'ntza'. ¹⁸Lā' lihuan
ixtahuā'yamā'na, Jesús cāhuanilh:

—Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'.
Kalhatin de hui'xina'n a'ntī
quilātā'huā'yamā'nauj huā'tzā'
naquimacamāstā'.

¹⁹Lā' xlaca'n tatzuculh
talakaputza lā' chā'tunu' de xlaca'n
takalhasqui'nīlh:

—¿Chu quit?

²⁰Lā' Jesús cākalhtīlh:

—Kalhatin de hui'xina'n de
milikalhacāujtu'ca'n māni' xla'.
U'tza' a'ntin quintā'pūhuā'yan huā'
pulātu. ²¹Quit huan Chi'xcu' xala'
Tālmā'n lā' naquimpātīle'keni' chu
a'nchī tatzo'kni' quimpālacata na
ixtachihiuīn Dios. Pero xānti la huan
chi'xcu' a'ntī naquimacamāstā';
nalilakaputza. Más tzey para xla'
palh tū' ixlacatuncuīlh.

²²Lā' lihuan ixtahuā'yamā'na, Jesús tayalh huan pāntzi lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios lā' mālacpitzilh lā' cāmaxquī'lh i'sca'txtunu'nī'n. Lā' cāhuanilh:

—Cahua'tit. U'tza' huā'mā' quimacni'.

²³Lā' tayalh huan taza lā' maxquī'lh pāxcatca'tzī Dios. Lā' macasti'n cāmaxquī'lh i'sca'txtunu'nī'n lā' ixlihuākca'n tapūko'tnūnkō'lh. ²⁴Lā' cāhuanilh:

—U'tza' huā'mā' quinka'lhni'. Lā' u'tza' a'ntū licāxtlahuacan huan xasāsti' convenio ixpālacata a'nchī Dios nacālīmāpūtāxtū tachi'xcuhui't. Lā' quinka'lhni' ū'tza' a'ntū na'icmaka'n para nacāmāspūtūnu'nī' ixtalaclē'i'ca'n tachi'xcuhui't. ²⁵Stu'ncua' a'ntū iccāhuaniyāni'. Tū' ictihua'lh xaxcān uva hasta a'xni'ca' na'icua' ā'tāpātin xaxcān uva xasāsti' a'nlhā Dios māpa'ksini'n.

Jesús huanilh Pedro que nakalhtatzē'ka

Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38

²⁶Lā' a'xni'ca' ixtatli'nī't lakatin himno, tataxtulh lā' ta'a'lh huan nac o'kspū'n a'nlhā huanican Olivos.

²⁷Lā' Jesús cāhuanilh:

—Milihuākca'n naquilā'a'kxtekmake'nāuj ixpālacata a'ntū naquimpātē'keni' como chuntza' tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: “Na'icmakni' huan pastor lā' nata'a'kahuankō' huan borregos”, tatzo'kni'. ²⁸Lā' a'xni'ca' naquimālahuanihokocan, xapū'la na'lica'n quit nac estado de Galilea. Lā' a'ntza' nalāpāxtokāuj.

²⁹Lā' Pedro huanilh:

—A'yuj ixlihuākca'n ā'makapitzin nata'a'kxtekmake'nāni', pero quit tū' ictimakxteknī'.

³⁰Lā' Jesús huanilh:

—Stu'ncua' a'ntū icuaniyāni'. Chuhual'j huā'mā' tzi'sa a'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlimaktu' huan gallo, māni' hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun.

³¹Lā' Pedro ā'chulā' stu'tu'lu' hualh:

—A'yuj naquintā'maknīca'na', pero quit tū' ictikalhtatzē'kni'.

Lā' ixlihuākca'n ā'makapitzin chu a'cxtim tahualh.

Jesús tā'chihuīna'lh Dios nac huerta a'nlhā huanican Getsemaní

Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46

³²Lā' Jesús lā' i'sca'txtunu'nī'n ta'a'lh nac lakatin lugar a'nlhā huanican Getsemaní. Lā' cāhuanilh:

—Catahui'la'tit hui'xina'n huā'tzā' lihuan quit na'ictā'chihuīna'n Dios.

³³Lā' cālē'lh lacachuna'j Pedro lā' Jacobo lā' Juan. Lā' tzuculh tamakchuyi lā' lej pāta'lalh. ³⁴Lā' cāhuanilh:

—Lej iclakaputza hasta tzē na'iclakni' huan talakaputzit. Catachokotit huā'tzā' lā' skalalh catahui'la'tit.

³⁵Lā' Jesús a'lh lacachuna'j lā' tatzokostalh nac ti'ya't lā' squi'ni'lh Dios palh tzē ixpūtāxtulh de a'ntū napātē'keni' ³⁶lā' hualh:

—QuinTāta', palh tzē na'icpūtāxtu de huā' a'ntū na'icpāti, camakxtekti chuntza' nala. Pero calalh a'ntū hui'x lacasqui'na' lā' tū' calalh a'ntū xmān quit iclacasqui'n.

³⁷Lā' taspit'chokolh a'nlhā ixcāmāchokonī't i'sca'txtunu'nī'n lā'

cālaktzi'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Lā' huanilh Pedro:

—¿Chā lhtatahui'la', Simón? ¿Chu tūlalh tāyani'tit mintalhtataca'n nīn lakatin hora? ³⁸Lakahuan catahui'la'tit lā' casqui'ni'tit Dios para que tū' nacātatlajayāni' a'xni'ca' nacātalilaktzi'nāni'. Stu'ncua' mi'a'clhcunucca'n tatlahuacu'tun xatzey pero mimacni'ca'n tū' taka'lhī tahuixcān.

³⁹Lā' ixlīmaktu' a'lh lacachuna'j lā' chu a'extim squi'ni'lh Dios.

⁴⁰Lā' taspī'tchokopā a'n'lhā ixcāmāchokonī't i'sca'txtunu'nī'n lā' cālaktzi'lh lā' ixtalhtatahui'lāna'. Tūlalh tatāyani'lh ixtalhtataca'n lā' tū' ixtaca'tzi a'nchī natakalhti.

⁴¹Lā' a'xni'ca' ixlīmaktu'tun taspī'tchokolh a'n'lhā ixcāmāchokonī't, cāhuanilh:

—¿Chā lhtatapā'na'ntitcus lā' jaxpā'na'ntitcus? Tzeytza'. Chilhtza' huan hora a'ntū lhcācani't. Quit huan Chi'xcu' xala' Tālmā'n lā' naquimacamāstā'can na ixlīmāpa'ksīnca'n huan tūn tū' tzeyā chi'xcuhuīn. ⁴²Catāya'tit lā' cāhuītit; mimā'tza' huan a'nti naquimacamāstā'.

Chi'lē'nca Jesús

Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11

⁴³Lā' tuncan a'xni'ca' Jesús ixchihuīna'mā'cus, chā'lh Judas. Xla' kalhatin de huan kalhacāujtu' scā'txtunu'nī'n ixuanī't. Lā' tatā'chā'lh lhūhua' tachi'xcuhuī't lā' ixtalē'n ixmachītaca'n lā' qui'hui'. Lā' tachā'lh por ixquilhtampānca'n xanapuxcu'nu' curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'nī'n huan ley

lā' xanapuxcu'nu' israelitas. ⁴⁴Lā' Judas ū'tza' a'nti ixmacamāstā'mā' lā' xla' ixcāhuaninī'ttza' a'nchī natalilakapasa tichū Jesús.

Ixcāhuanī'nī't:

—A'nti na'iclacamu'su ū'tza' Jesús. Nachi'payā'tit lā' nalipinā'tit lā' namaktaka'lhā'tit.

⁴⁵Lā' a'xni'ca' chā'lh Judas, tuncan laktapajtzūlh Jesús lā' huanilh:

—Mākalhtō'kē'ni'.

Lā' lacamu'sulh. ⁴⁶Lā' huan tachi'xcuhuī't talaktapajtzūlh Jesús lā' tachi'palh para natalē'n.

⁴⁷Lā' ixyā kalhatin a'nti ixtā'minī't Jesús. Xla' māxtulh ixmachīta lā' matakāhui'lh ixtasācua' huan xamāpa'ksīni' curasna' lā' a'kasityujulh ixa'ka'xkō'lh. ⁴⁸Lā' Jesús cākalhasqui'nīlh:

—¿A'chī' lita'ntit mimachītaca'n lā' minqui'hui'ca'n? Hua'chilh chi'pacu'tunā'tit kalhatin ka'lhāna'.

⁴⁹A'xni'ca' xa'iccātā'latlā'huanāni' lakaliyān nac litokpān, ¿a'chī' tūlalh quilāchi'pauj a'xni'ca'? Pero chuntza' naquimpātle'keni' para natlōkentaxtū a'ntū tzo'kcanī't na ixtachihuīn Dios —cāhuanilh.

⁵⁰Lā' ixlīhuākca'n huan sca'txtunu'nī'n tatzā'lal lā' chuntza' talī'a'kxtekmake'lh Jesús.

Tzā'lal kalhatin o'kxa'

⁵¹Lā' kalhatin o'kxa' stālani'lh. Tū' ixlhakā'nī't ixlū'xu'; xmān ixlītamaksna'tni't kalhtin sávana. Lā' a'xni'ca' huan tachi'xcuhuī't tachi'palh, ⁵²lhka'lo'ko tzā'lal lā' make'lh huan sávana.

**Jesús na ixlacapūnca'n huan
pūchihuīna'nī'n israelitas**

*Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55,
63-71; Jn. 18.12-14, 19-24*

⁵³Lā' xlaça'n a'ntīn tachi'palh
Jesús, talē'lh a'nlhā ixuī' huan
xamāpa'ksīni' curasna'. Lā'
talaktakēstokli ixlīhuākca'n
xanapuxcu'nu' curasna' lā'
xanapuxcu'nu' israelitas lā'
xamākalhtō'kē'ni'nī'n ley. ⁵⁴Lā'
Pedro lakamakāt stālani'lh lā'
chā'lh hasta ixtanquilhni' huan
ixchic xamāpa'ksīni' curasna'. Lā'
tanūlh na ixcorral huan chic lā'
cātā'tahui'lh huan policíasna'. Lā'
ixcātā'sko'hui' nac macscut con
xlaca'n.

⁵⁵Huan xanapuxcu'nu'
curasna' lā' ixlīhuākca'n
xalaka'tla'n pūchihuīna'nī'n
a'ntī ixtalacāxtlahua, xlaca'n
ixtaputzamā'na a'nchī
natalē'ksa'nīni'n Jesús para
natalīmāmaknīni'nī'n. Lā'
tū' ixtakaksa a'ntūn tze
natalē'ksa'nīni'n. ⁵⁶Lilhūhua'
talīchiuīna'lh a'ntūn tū' stu'ncua'
ixpālacata Jesús, pero tū' chu
a'cxtim tahualh. ⁵⁷Lā' makapitzīn
tatāyalh lā' ta'a'ksa'nīni'lh lā'
tahualh a'ntūn tū' stu'ncua'.
Chuntza' tahualh:

⁵⁸—Quina'n ickaxmatui a'nchī
hualh: “Quit na'icmāspūtūkō'
ixlīhuāk huā'mā' xaka'tla' litokpān
a'ntū ixtatlaujca'n chi'xcuui'n. Lā'
ixlīlakatu'tun chi'chini' na'ictlahua
ā'lakatin a'ntūn tū' ixtatlaujca'n
chi'xcuui'n”.

⁵⁹Pero nīn xlaca'n tū' chu a'cxtim
tahualh.

⁶⁰Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna'
tāyalh na ixlac̄lhpunanca'n lā'
kalhasqui'nīlh Jesús:

—Huā' tayāna' chi'xcuui'n
talī'a'ksa'nīni'mā'ni'. Lā' ¿chu tū'
nakalhtīni'na'?

⁶¹Lā' Jesús ca'cs tāyalh lā' tuntū'
kalhtīni'lh. Lā' huan xamāpa'ksīni'
curasna' kalhasqui'nīpā:

—¿Chā hui'x huan Cristo a'ntī
Dios lacsacnī't? ¿Chā hui'x ixO'kxa'
Dios a'ntī quina'n ica'cnīni'ni'yāuj?

⁶²Lā' Jesús kalhtīlh:

—U'huē. Quit Cristo. Lā' hui'xina'n
naquilālaktzī'nāuj quit huan
Chi'xcu' xala' Tālmā'n na'ictahui'la
na ixpāxtūcāna'j Dios a'ntī
māpa'ksīni'mā'. Lā' na'icminācha'
nac a'kapūn ixlac̄lhnī' poklhnu'.

⁶³Lā' huan xamāpa'ksīni' curasna',
māni' xla' xti'tli ixlū'xu' lā' chuntza'
līmāsu'yulh que lej ixa'kchā'n lā'
hualh:

—Tū'tza' maclacasqui'nāuj ā'catīhuā
para naquincāhuaniyāni' palh tū' tzey
xla'. ⁶⁴Hui'xina'n kaxpā'tnī'ta'ntit
a'nchī tā'talacastuccu'tulh Dios. ¿Chī
puhua'nā'tit?

Lā' ixlīhuākca'n tamālac̄lē'nīlh
para namaknīcan.

⁶⁵Lā' makapitzīn tatzuculh
talakachojmanī. Lā' xlaça'n
talacatlalpalh lā' tatuc̄sli lā' tahuanilh:
—Caquilhchīpi tichū tuc̄sni'.

Lā' huan tropasna' a'ntī
ixtamaktaka'lh mā'na nā xlaca'n
tatuc̄sli.

Pedro kalhtatzē'kli Jesús

*Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62;
Jn. 18.15-18, 25-27*

⁶⁶Lā' Pedro ix̄yā na ixtanquilhni'
huan chic lā' milh kalhatin tzu'ma'jāt

a'nti ixmaksquiti na ixchic huan xamāpa'ksini' curasna'. ⁶⁷Lā' a'xni'ca' laktzi'lh Pedro a'nlhā i'sko'huī', huan tzu'ma'ljāt lakalaktzi'lh lā' huanilh:

—Nā hui'x ixtā'latlā'hua'na' Jesús xala' nac Nazaret.

⁶⁸Pero xla' kalhtatzē'kli lā' huanilh:

—Tū' icca'tzi tuchū huanicu'tuna'. Tū' icmāchekxi.

Lā' a'lh lacachuna'j. Lā' ta'salh huan gallo. ⁶⁹Lā' huan tzu'ma'ljāt chu laktzi'mpā lā' tzuculh cāhuani huan a'nti ixtatā'yāna'ncha':

—U'tza' huā'mā' kalhatin de xla'ca'n.

⁷⁰Lā' Pedro kalhtatzē'kpā. Lā' ixlika'tlā'tus huan a'nti ixtatā'yāna'ncha' tahuanilh Pedro:

—Stu'ncua' hui'x kalhatin de xla'ca'n como hui'x xala' nac estado de Galilea. Mintachihuīn ixtā'chuntza' a'nti xalanī'n nac Galilea.

⁷¹Lā' Pedro tzuculh macapūlhēcān ixa'cstu lā' stu'tu'lu' hualh:

—Dios naquimāpātini' palh tū' stu'ncua' a'ntū icuanimā'ni'. Tū' iclakapasa huā'mā' chi'xcu' a'nti lichihuīna'mpā'na'ntit.

⁷²Lā' huan gallo ta'sapā ixlīmaktu'. Lā' ū'tza' limāpāstaquilh Pedro a'nchi Jesús ixuanini't: "A'xni'ca' tūna'j nata'sa ixlīmaktu' huan gallo, hui'x naquinkalhtatzē'ka' maktu'tun". Lā' a'xni'ca' Pedro pāstacli chuntza', tzuculh calhuan.

Jesús na ixlacapūn Pilato

Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38

15 Lā' a'xni'ca' tuncuīlh, huan xanapuxcu'nu' curasna'

lā' xanapuxcu'nu' israelitas lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n huan ley lā' ā'makapitzin pūchihuīna'ni'n tatakēstokli lā' talacchihuīna'lh. Lā' tapekechi'lh Jesús lā' talē'lh lā' tamacamaxquī'lh huan Pilato a'nti gobernador ixuanī't. ²Lā' Pilato kalhasqui'nilh:

—¿Chu hui'x ixReyca'n israelitas?

Lā' xla' kalhtilh:

—Chu chuntza' a'nchi hua'ni'ta'.

³Lā' xanapuxcu'nu' curasna' ixtalē'ksa'nini'n de lhūhua' catūhuā.

⁴Lā' Pilato kalhasqui'nīpā:

—¿A'chi' tū' kalhtini'na' nīn tuntū'? Kaxpa'tti ixlihuāk a'ntūn talē'ksa'nini'ni'.

⁵Pero Jesús tū'tza' kalhtilh. Lā' ū'tza' lilē'cnilh Pilato.

Tahualh que tasqui'ni nanī Jesús

Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38—19.16

⁶Lā' ixa'nan lakatin talanān a'xni'ca' i'xla cā'tani'. Pilato ixmakxteka kalhatin tachī'n. Lā' huan tachī'xcu'huī't ixtalacsaca huan tachī'n a'nti namakxtekcan.

⁷Lā' ixtatanūmā'na nac pūlāchi'n makapitzin a'nti ixtatā'kaqui'ni't contra huan gobierno lā' ixtamaknīni'ni't a'xni'ca' tatā'kaqui'lh. Lā' kalhatin de huan tachī'ni'n ixuanican Barrabás.

⁸Huan lhūhua' tachī'xcu'huī't talaktapajtzūlh Pilato lā' tatzuculh tasqui'ni' que catlahualh chu a'nchi lanān ixtlahua lihuān iklamā' cā'tani'. ⁹Lā' Pilato cākalhtilh:

—¿Chā lacasqui'nā'tit na'iccāmakxteknī'yāni' ixReyca'n israelitas?

¹⁰Pilato māchekxilh a'nchi huan xanapuxcu'nu'

curasna' ixtalakca'tzani' Jesús
lā' ū'tza' talimacamāstā'lh.
¹¹Lā' huan xanapuxcu'nu'
curasna' ixtacuccha'xni't huan
tachi'xcuhui't lā' ū'tza' talisqui'nli
Barrabás. ¹²Lā' Pilato cākalhtipā lā'
cākalhasqui'nilh:

—Lā' źtuchū lacasqui'nā'tit
na'ictlahua con xla' a'nti
māpācuhui'yā'tit ixReyca'n
israelitas?

¹³Lā' xla'ca'n tata'salh lā' palha'
tahuanih:

—iCaxtokohua'ca'ca nac cruz!

¹⁴Lā' Pilato cākalhasqui'nilh:

—Lā' źa'chī'? źTuchū tlahuani't?

Pero xla'ca'n ā'chulā' tata'salh lā'
palha' tahuanih:

—iCaxtokohua'ca'ca nac cruz!

¹⁵Lā' como Pilato
ixcāmāko'xamixicu'tun
huan lhūhua' tachi'xcuhui't,
cāmakxtekni'lh huan Barrabás.
Lā' māpa'ksini'lh que cakēsno'kca
huan Jesús lā' macamāstā'lh para
naxtokohua'ca'can.

¹⁶Lā' tuncan ixtropasna'
huan gobernador talē'lh
Jesús na ixchakān pūchihuīn
a'nlhā huanican pretorio. Lā'
cāmākēstokca ā'makapitzin
tropasna'. ¹⁷Lā' tamālhakē'lh
lakatin ixlu'xu' xasmumonko'
lā' tatlahualh lakatin corona de
lhtucū'n lā' tamūhui'lilh. ¹⁸Lā'
tatzuculh tahuani:

—Ca'a'cnīni'ni'ca ixReyca'n
israelitas.

¹⁹Lā' talimūnicli qui'huī' lā'
tachojmanilh. Lā' tatatzokostani'lh
hua'chilh ixta'a'cnīni'ni'mā'na.

²⁰Lā' a'xni'ca talilitzi'nkō'lh
chuntza', tamāmakxtulh

ixlu'xu' xasmumonko' lā'
tamālhakē'chokolh ixlu'xu' a'ntū
ixla' ixuani't. Lā' talē'lh para
naxtokohua'ca'can.

Xtokohua'ca'ca Jesús

Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27

²¹Lā' a'xni'ca' ixta'a'mā'na,
ixtētaxtumā' kalhatin chi'xcu' xala'
nac Cirene a'nti ixtacuīni' Simón.
Xla' ixtāta'ca'n Alejandro lā' Rufo
lā' ixmimā'cha' de nac rancho. Lā'
huan tropasna' tasāmācu'qui'lh
ixcruz Jesús.

²²Lā' ta'a'lh lā' tachā'lh nac
lakatin lugar a'nlhā huanican
Gólgota a'ntū huanicu'tun
Ixa'kxāk Nīn. ²³Lā' Jesús
mālacnūni'ca vino para nahua'. Lā'
ixtā'tlahuapāspi'tcani't licu'chu'ni'
a'ntū huanican mirra. U'tza'
ixlimālhaticu'tuncan. Lā' Jesús tū'
maklhtini'lh.

²⁴Lā' a'xni'ca'
i'xtokohua'ca'cani'ttza', huan
tropasna' tamālacpitzilh
ixlu'xu' Jesús lā' tapūmāxtulh
i'suerteca'n para nataca'tzi' tuchū
nacātachokoni' chā'tunu' de xla'ca'n.

²⁵Lā' hua'chi makna'jās cuhuīni'
ixuani't a'xni'ca' xtokohua'ca'ca.

²⁶Lā' ixtzo'kcani't a'ntū ixpālacata
līxtokohua'ca'ca lā' ixuan
chuntza: IxReyca'n israelitas.

²⁷Lā' nā cātā'xtokohua'ca'ca
kalhatu' ka'lhāna'ni'n; kalhatin
na ixpāxtūcāna'j lā' ā'kalhatin
na ixpāxtūxuc. ²⁸Chuntza'
tlōkentaxtūca a'ntū tzo'kcani't
na ixtachihuīn Dios a'nlhā
huan: “Xla' ixpūtle'kecani't na
ixlāclhpu'nanca'n a'ntin tatlahua
a'ntūn tū' tzey”.

²⁹Lā' xla'ca'n a'nti
ixtatētaxtumā'na talakapalalh
lā' taxakā'lilh ixa'kxākca'n lā'
tahuanilh:

—iA! Hui'x ixlactlahua'cu'tuna'
huan xaka'tla' litokpān lā'
ixyāhuapala' ixlilakatu'tun
chi'chini'. ³⁰Chuhual'j capūtaxtu
mē'cstu lā' cayu'jti de huan nac
cruz.

³¹Lā' nā chuntza' xanapuxcu'nu'
curasna' lā' xamākalhtō'kē'ni'ni'n
huan ley ixtalilītzī'n Jesús lā'
ixtalāhuanimā'na:

—Xla' cāmāpūtaxtūlh
ā'makapitzīn pero tūla pūtaxtu
ixa'cstu. ³²Cayujli chuhual'j de
huan nac cruz huan Cristo a'nti
ixReyca'n israelitas. Nalaktzī'nāuj
nayuja de huan cruz lā' chuntza'
nakalhla'ka'i'yāuj xla'.

Lā' xla'ca'n a'nti
ixcātā'xtokohua'ca'canī't nā
talakapalalh Jesús.

Jesús nilh

Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30

³³Lā' a'xni'ca' tastu'nūtatzā'
ixuanī't, cā'pucsua' lalh chuxalhā
nac cā'ti'yatna' hasta maktu'tun
kōtanū. ³⁴Lā' hua'chi maktu'tun
kōtanū Jesús palha' ta'salh lā' hualh:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani?

—lā' ū'tza' huanicu'tun:
QuinDios, quinDios, ¿a'chī'
qui'a'kxtekui'līni'ta' quē'cstu?

³⁵Lā' takaxmatli huā'mā'
makapitzīn a'nti ixtayāna'ncha'. Lā'
xla'ca'n talāhuanilh:

—Cakaxpa'ttiti. Xla' māta'sīmā'
huan a'cta'sana' Elías.

³⁶Lā' tu'jnulh kalhatin lā'
līmāchū'huī'lh vinagre nac lakatin

catūhuā a'ntū hua'chi panamāc.
Lā' o'ksmā'ca'lh kantin qui'huī' lā'
quilhyāhualh Jesús para nahua' lā'
hualh:

—Camakxtekui; nalaktzī'nāuj palh
Elías namin namāyujū de nac cruz.

³⁷Lā' Jesús lej palha' ta'salh lā'
tuncan nilh. ³⁸Lā' huā'mā' ka'tlā'tus
huan lu'xu' nac xaka'tla' litokpān
taxtī'tpitzilh desde ixquilhtūn
xala' tālhmā'n hasta na ixtampān.
U'tza' huā'mā' lu'xu' a'ntū ixmāpitzī
huan litokpān. ³⁹Lā' huan capitān
romano ixyā na ixlacapūn Jesús.
Lā' a'xni'ca' laktzī'lh a'nchī Jesús
ta'salh lā' nilh, lā' huan capitān
hualh:

—Stu'ncua' huā'mā' chi'xcu' huan
ixO'kxa' Dios ixuanī't.

⁴⁰Nā huan puscan
ixtalaktzī'mā'na de makat; na
ixlāclhni'ca'n ixtayāna' María
Magdalena lā' Salomé lā' María
ixtzi'tca'n Jacobo huan xastancu lā'
José. ⁴¹Xla'ca'n ixtastālani'tlā'huan
Jesús a'xni'ca' ixui' nac estado de
Galilea lā' ixtamaktāya. Lā' nā
ixtahui'lāna' ā'makapitzīn lūhūua'
puscan a'nti ixcātā'mini't a'ntza'
nac Jerusalén.

Mānūca nac lhu'cu' ixmacni' Jesús

Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42

⁴²Kōtanūtza' ixuanī't huanmā'
chi'chini' a'ntū ixpūcāxtlahuakō'can
huan chi'chini' a'ntū pūjaxcan.
Lā' ū'tza' ixlilakali ixuanī't. ⁴³Lā'
lakmilh huan Pilato kalhatin
chi'xcu' xala' huan nac cā'lacchicni'
Arimatea. Huanmā' chi'xcu'
ixtaciūni' José lā' ixka'lhimā'
hasta a'xni'ca' Dios namāpa'ksikō'
ixlīhuāk. Lā' xla' chā'tin de huan

pūchihiuina'nī'n israelitas a'ntī
mās ixtamāpa'ksinī'n. Lā' huā'mā'
chī'xcu' lej ixa'cnīnī'nī'can. Lā' xla'
ixa'cstu tahuixcānīlh lā' squi'nī'lh
Pilato camaxquī'lh ixmacnī' Jesús.

⁴⁴Lā' Pilato lē'cnīlh como puhualh
que tūna'j ixnī. Lā' māta'sīlh
huan capitán lā' kalhasqui'nīlh
palh stu'ncua' ixnīnī'ttza' Jesús.

⁴⁵Lā' a'xni'ca' huan capitán
māca'tzīnīlh que ixnīnī'ttza',
Pilato makxtekli José nalē'n huan
macnī'. ⁴⁶Lā' José tamāhualh
kalhtin stala'nka' lu'xu' xatzey. Lā'
a'xni'ca' ixmāyujūnī'ttza' huan
ixmacnī' Jesús, lipāsna'tli huan
lu'xu' lā' māpī'lh nac lakatin lhu'cu'
a'ntū ixcāxtlahuacani'ttza' nac
talhpān. Lā' limālacchahuayāhualh
lakatin ka'tla' chihuix. ⁴⁷Lā' María
Magdalena lā' María ixtzī't José
talaktzī'lh a'nlhā ixmāpī'canī't
ixmacnī' Jesús.

Mālahuanichokoca Jesús

Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10

16 Lā' a'xni'ca'
ixpātle'kenī'ttza' huan
chī'chini' a'ntū pūjaxcan, María
Magdalena lā' María ixtzī't
Jacobo lā' Salomé tatamāhualh
pomada a'ntū lej xamu'csa para
natalimactlahua ixmacnī' huan
Jesús. ²Lā' cā'tzi'sāt huan domingo
a'xni'ca' tā'cxtulhcus huan
chī'chini', ta'a'lh nac taponkni' ³lā'
ixtalāhuani:

—¿Tichū naquincāmāpānūni'yāni'
huan chihuix a'ntū limālacchōcanī't
huan lhu'cu'?

⁴Lā' a'xni'ca' talaca'a'lh,
talaktzī'lh que ixmāpānūcanī'ttza'
huan chihuix como ka'tla' ixuanī't.

⁵Lā' tatanūlh nac taponkni' lā'
talaktzī'lh kalhatin ángel a'ntī
ixtasu'yu hua'chi chī'xcu'. Ixui'
na ixa'cacāna'j huan lhu'cu' lā'
smu'yonko ixlu'xu' lā' pūlhmā'n
ixuanī't. Lā' xlaca'n lej tājicua'lh.

⁶Lā' huan ángel cāhuanīlh:

—Tū' cājicua'ntit. Hui'xina'n
putzapā'na'ntit Jesús xala' nac Nazaret
a'ntī xtokohua'ca'canī't. Xla' tū'tza'
hui' huā'tzā'; xla' lakahuanchokolhtza'.
Chā calaktzī'ntit a'nlhā ixmāpī'canī't.
⁷Capintit lā' cacāhua'ni'tit Pedro lā'
ā'makapitzin ī'sca'txtunu'nī'n Jesús.
Nahua'ni'yā'tit que xla' nacāpū'lanī'yāni'
para nac estado de Galilea. A'ntza'
napāxtokā'tit chu a'nchī cāhuanīni'.

⁸Lā' huan puscan tataxtulh de nac
lhu'cu' lā' tatzā'lal. Lej ixtaxpīpītēlha
lā' ixtalē'cnītēlha. Lā' como lej
ixtājicua'n, tuntū' ixtahuani nīn tintī'.

Jesús tasu'yuni'lh María Magdalena

Jn. 20.11-18

⁹Huanmā' domingo lej tzi'sāt
Jesús lakahuanchokolh. Lā' pū'la
tasu'yuni'lh María Magdalena
a'ntī ixmāxtuni'nī't lakatojon
tlajana'nī'n. ¹⁰Lā' María cālakchā'lh
xlaca'n a'ntī ixcātā'latlā'huan
Jesús. Ixtalakaputzahui'lāna' lā'
ixtacalhuahui'lāna'. Lā' cāmāca'tzīnīlh
a'ntū ixpātle'kenī't. ¹¹Lā' a'yuj xlaca'n
takaxmatli a'nchī ixlakahuanchokonī't
Jesús, lā' a'nchī María Magdalena
ixlaktzī'nī't, pero xlaca'n tū'
takalhlaka'ī'lh.

Jesús cātasu'yuni'lh kalhatu'

ī'sca'txtunu'nī'n

Lc. 24.13-35

¹²Lā' ā'calistān Jesús
xtunc cātasu'yuni'lh kalhatu'

ĩ'sca'txtunu'nĩ'n a'xni'ca'
ixta'a'mā'na lacachuna'j nac
tej. ¹³Lā' xlaca'n tataspi'tli lā'
tamāca'tzĩnĩlh ā'makapitzĩn
sca'txtunu'nĩ'n, pero xlaca'n tū'
takalhlaka'ĩ'lh.

**Jesús cāmaxquĩ'lh ixlitlō'tca'n
ĩ'sca'txtunu'nĩ'n**

Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23

¹⁴Lā' ā'calistān huampala
Jesús cātasu'yuni'lh huan
kalhacāujtin sca'txtunu'nĩ'n
a'xni'ca' ixtahuā'yamā'na.
Lā' cālacaquilhni'lh porque
tū' ixtakalhlaka'ĩ'cu'tun. Tū'
takalhlaka'ĩ'lh a'nchĩ tahualh
xlaca'n a'ntĩ ixtalaktzĩ'nĩ't Jesús
a'xni'ca' ixlakahuanchokonĩ'ttza'.

¹⁵Lā' Jesús cāhuanilh:

—Capintit chuxalhā
nac cā'quilhtamacuj lā'
nacāmāsu'ni'yā'tit huan xatzey
tachihuĩn ixlihuākca'n huan
tachi'xcuhuĩ't. ¹⁶Chuxatĩ a'ntĩ
nakalhlaka'ĩ' huan xatzey
tachihuĩn ixpālacata Jesucristo lā'
na'a'kpaxa, xla' namāpūtāxtūcan.
Lā' chuxatĩ a'ntĩn tū' nakalhlaka'ĩ'

huan xatzey tachihuĩn, xla'
naka'lhicus ixtalaclē'ĩ'. ¹⁷Lā'
nalilakapascan a'ntĩn takalhlaka'ĩ'
huan xatzey tachihuĩn chuntza'.
Natalīmāxtu huan tlajana'nĩ'n con
quilīmāpa'ksĩn. Tzē natchihuĩna'n
xasāsti' tachihuĩn. ¹⁸Lā' a'yuj
catachi'palh huan lūhua' lā' a'yuj
cataliko'tnūlh catūhuā a'ntū ka'lhĩ
lilaknĩn, tū' catitalaknĩlh. Lā'
xmān natāxa'ma huan ĩ'tza'ca'nĩ'n
lā' xlaca'n natatzeyan.

**Jesús tā'kayāhualh lā' a'lh nac
a'kapūn**

Lc. 24.50-53

¹⁹Lā' a'xni'ca' huan Māpa'ksĩni'
Jesús chuntza' ixcāhuaninĩ't
ĩ'sca'txtunu'nĩ'n, xla' tā'kayāhualh
lā' a'lh nac a'kapūn. Lā' tahuĩ'lh
na ixpāxtucāna'j Dios a'nlhā
a'cnĩni'ni'can. ²⁰Lā' huan
sca'txtunu'nĩ'n ta'a'lh lā' lakachu
ixta'a'cta'sana'n. Lā' huan
Māpa'ksĩni' ixcāmaktāya. Lā'
chuntza' tzē ixtalitlahua lē'cnĩn.
Lā' ũ'tza' ixlica'tzĩcan que
stu'ncua' a'ntū ixtamāsu'yumā'na.
Amén.